

TEDNIK

Štev. 35

Trbovlje, dne 25. avgusta 1956

Leto IX.

Slovesen zaključek občinskega praznika v Vidmu-Krškem

Veliko kmečko zborovanje

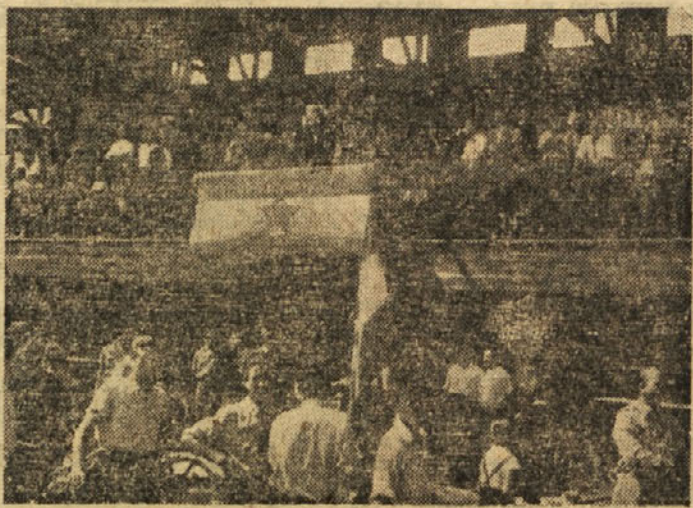
na štadionu »Matije Gubca«

V TEDNU OBČINSKEGA PRAZNIKA SO SE VRSTILE KULTURNE PRIREDITVE V VSEH OKOLISKIH VASEH — SKOZI MESTO SE JE VILA VELIKA KMEČKO-GOSPODARSKA IN SPORTNA REVIIJA — ZBOROVANJA SE JE UDELEŽILO NAD 1000 LJUDI

Ves pretekli teden so bile v okoliških vaseh kulturne prireditve, na katerih je sodelovala »Svoboda« z Vidma-Krškega s folklorno skupino, zabavno glasbo in pevskim oktetom. Tako so bile te prireditve na Zdolah, Velikem Podlogu, na Rakci, v Leskovcu in na Velikem Trnu. Po programu so vrheli še jugoslovanski film »Nevihata«. Posod so bili ljudje navdušeni nad temi prireditvami in so naše diletante še vabili v svoje vase.

Največja pa je bila prireditev v nedeljo v Vidmu-Krškem. Ze zjutraj so se ljudje začeli zbirati pred gimnazijskem poslopjem. Ob desetih dopoldne je krenil sprevod, v katerem je bilo 20 voz in kamionov in traktorjev, skozi mesto. Na čelu sprevoda so jahali na konjih štirje jezdeci v narodnih nošah z zastavo. Za njimi so nosile mladinke, prav tako v narodnih nošah, velik emblema občinskega praznika, za njimi pa je sledila godba na pihala in vrsta TVD »Partizane«.

Na prvem avtomobilu so varščani z Velikega Podloga nazorno prikazali kronanje Matije Gubca kot simbol občinskega praznika. Za njim so se vrstili

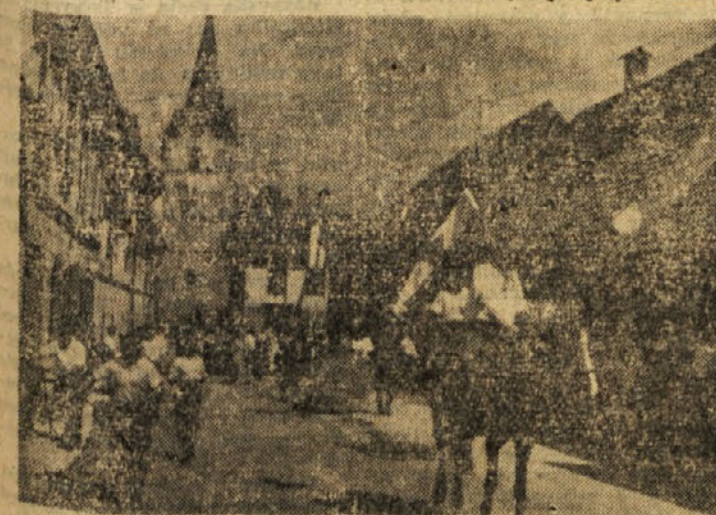
Minulo nedeljo se je na štadionu »Matije Gubca« v Vidmu-Krškem zbrala velika množica občanov in z zanimanjem sledila dopoldanskemu programu zaključka prvega občinskega praznika

katerim so tovarišice delavke metale koščke čokolade. Kmetijska zadruga z Vidma je imela vozove posestva Sremič ter zidarski in tesarski oddelki. Splošna kovinarska zadruga je na svojem kamionu uredila pravcato kovaško delavnico, medtem ko je podjetje »Elek-

Burkeljc, nadalje predstavnik domače občine.

Veliko zborovanje je odprl predsednik občinskega odbora SZDL tov. Lojze Colarič. Za njim je govoril predsednik občinskega LO tov. Stane Nuntič o kmečkih uporih leta 1573 pod vodstvom Matije Gubca, nato pa omenil kmečka praznovanja, ki so bila včasih na Krškem polju. V svojem govoru se je dotaknil okupacije naših krajev in poudaril pomen današnjega praznovanja občinskega praznika.

Pripravljali odbor občinskega praznika, ki je organiziral kmečko-gospodarstvo in športno revijo, je pripravil darila za najboljše vozove v reviji. Prvo nagrado v znesku 5000 din je dobil voz, ki je prikazoval kronanje Matije Gubca, katerega so pripravili na Velikem Podlogu, drugo nagrado v znesku 4 tisoč din je prejela skupina iz Rake, tretjo nagrado pa združeno posestvo »Matije Gubca« iz Leskovca. Razdeljene so bile še nagrade za obrtništvó. Prvo darilo je dobila Tovarna čokolade in likerjev, drugo podjetje »Elektro-Krško«, tretje Tovarna celuloze itd.

Na čelu sanimive kmečke revije so jahali zastavonoše, za njimi pa je sledilo več desetih bogato okrašenih voz, na katerih so prikazali občani svojo kmečko in ostalo gospodarsko dejavnost

tro-Krško« postavilo celo narpejane drogove z žarnicami, ki so gorele. Tovarna celuloze je pripravila svoje vozilo, ki je bilo predelano v papirno halo. V sprevodu je bilo prikazano še lončarstvo, opekarstvo, kmečka ohcet itd.

Sprevod se je ustavljal pred častno tribuno na štadionu »Matije Gubca«. Na tribuni so bili zbrani predstavniki ljudske oblasti in političnih forumov, med njimi sekretar OK ZK Trbovlje, tov. Viktor Kovač, podpredsednik okraja tov. Viktor

Cement cenejši

— naročil dovolj, celo preveč
Ni pa na razpolago železniških voz

Dolgo je trajal zastoj v prodaji cimenta in ostalega materiala za gradnje. Gradbena sezona je sedaj v polnem teku, sebolj pa so se pozivili pred mesecem dni, ko se je cena cimenta znižala in stane sedaj kilogram 11,90 din franko Trbovlje.

Spomladaj je ostal cement v doliču — v bunkerjih, naročil pa ni bilo. Sedaj pa je naročil toliko, da tovarna ne more zadostiti vsem obvezam. Pa to ni nalujuje. Kadar namreč kolektivni Cementarne ve, da je treba več cimenta, tedaj je vedno že

krempo poprijel za delo, samo da je bilo cimenta, ki je kruh naših gradbišč, dovolj.

Sedaj je čas za gradnje in gradbena sezona je v teku. Ravno tega bi se morali zavedati dispečerji pri ZTP Ljubljana in ostali, ki dodelujejo vagona za odpravo cimenta in pomisliti, da pozimi gradbena sezona počiva.

Kolektiv Cementarne Trbovlje je trdno odločen izdostaviti vse naročene količine cimenta, toda samo vagoni in spet vagoni...

Razen zadržkov v odpravi cimenta zaradi pomanjkanja vagonov ni drugih težav.

S seje okrajnega zbora in zbora proizvajalcev V jeseni začetek Srednje ekonomske šole v Trbovljah

Na zadnji seji okrajnega zbora proizvajalcev v Trbovljah so sprejeli več važnih sklepov in odločb. Oba zbora sta na ločenih sejah razpravljala o načrtu odloka o spremembi in dopolnitvi statuta okrajnega ljudskega odbora v Trbovljah. Po uredbi o organizaciji odborov, komisij ter republiških in lokalnih upravnih organov za

narodno obrambo se ustanovlja pri republiški upravi odbori, na okrajih pa komisije za narodno obrambo, na okrajih tajništva za narodno obrambo, pri občinah pa oddelki oz. odseki in pri manjših občinah referati za narodno obrambo. Na okraju se je ustanovilo tajništvo za narodno obrambo. Ker zadeve narodne obrambe uprav-

lja sedaj temeljni upravni organ, izpade iz urada tajnik za te zadeve. Zato se spremenijo in dopolnijo 85., 86. in 98. člen statuta okraja Trbovlje.

Med drugimi sklepi je bil sprejet tudi odlok o višini dnevnice za uradna potovanja in odlok o povračilu za ločeno življenje uslužbencev okrajnih in občinskih organov in zavodov. Odlok, ki je bil sprejet, je v skladu z zveznim odlokom, ki je pred kratkim izšel.

Zelo živahna je bila razprava o predlogu za spremembo odločbe o potrditvi pravilnika o plačah osebja v Splošni bolnišnici v Trbovljah. Predlog upravnega odbora splošne bolnišnice je bil končno v celoti sprejet šele na skupni seji obeh zborov.

V okraju Trbovlje je potreben lastni denarni zavod. Da se odpravi ta pomanjkljivost, sta oba zbora sprejela sklep o ustanovitvi komunalne banke. V odbor so bili imenovani: za predsednika Stane Ačkun, za podpredsednika Alojz Kočar, za člane pa Rudi Ule, Stane Kerin, Mirko Dolinšek in Oskar Levce. Za direktorja komunalne banke je bil imenovan Marijan Kopitar iz Hrastnika.

Pomembna odločba je tudi (Nadaljevanje na 2 strani)

VDV-jevci so se za letošnje praznovanje lepo pripravili. Katarina je dobila slavnosten izgled in več sto ljudi je napolnilo prireditveni prostor

Noč in dan se vali iz cementarniških dimnikov gost dim. V jeseni bo tega že 80 let

Ob 12. obletnici ustanovitve revirskega bataljona VDV

Prisrčno partizansko slavlje na Katarini nad Trbovljami

NAD 2000 LJUDI SE JE ZBRALO NA KATARINI NAD TRBOVLJAMI, MED NJIMI VEČ PRVOBORCEV: LOJZE RIBIČ, IVAN SORN-BOJAN, JOŽE STOK-KOROTAN, PAVLE BALOH, MAJOR TOMAŽ ŠUSTER-SIC-TOMO, LEON ZALAZNIK IZ MARIBORA IN DRUGI. NA PROSLAVI JE SODELOVALA GODBA »SVOBODE« IZ HRASTNIKA, PEVSKI ZBOR »SLAVCEK« IN »ZARJA«, ODKRITJE SPOMINSKEGA KAMNA

Lep sončen dan je preteklo nedeljo privabil na Katarino nad Trbovljami veliko število borcev — partizanov in ostalega prebivalstva, ki so se zbrali k prisrčnemu partizanskemu slavlju ob 12. obletnici ustanovitve revirskega bataljona VDV. Od vseh strani so prihajali ljudje na Katarino, tako iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika, pa tudi iz ostalih krajev Slovenije. To pot so se zbrali stari borci in si prisrčno stisnili roke v prijateljski pozdrav. Vas Katarina je

sprejela vse goste z zastavami, petjem in godbo.

SPREJEM PATRULJ IN ODKRITJE SPOMENIKA

Natanko ob 9. uri dopoldne je bil na slavnostnem prostoru zbor vseh partizanskih patrolj, ki so prišle iz Zagorja, Trbovelj, Hrastnika in Zabukovice. eMd svojim pohodom na Katarino so patrolje obiskale vse tiste kraje, ki jih je bataljon kontroliral med vojno. Komendant patrolje tov. Friderik Matko-Stajerc je raportiral prvemu komandantu

bataljona, majorju Tomažu Šusteršiču-Tomu, nato pa so se posamezni komandanti patrolj podali raport.

Na prostoru pred spomeniškom so se zbrali vsi bivši borci revirskega bataljona VDV, številno občinstvo, godba na pihala iz Hrastnika ter oba pevski zbora »Zarja« in »Slavček« iz Trbovelj. Natanko ob 10. uri je zaigrala godba, granitni spomenik pa je odkril predsednik okrajnega odbora ZB NOV Trbovlje, tov. Ivan Sorn-Bojan. (Nadaljevanje na 5. strani)

Prišle so prve patrolje

Prvi krajevni praznik na Dobovcu nad Trbovljami Odkrili so spomenik padlim borcem

PROSLAVE SE JE UDELEŽILO SKORO VSE PREBIVALSTVO DOBOVCA — SLAVNOSTNI GOVOR SEKRETARJA OO SZDL TOV. JESENSKA — PROPAGANDNI NASTOP TVD »PARTIZANA« IZ TRBOVELJ

Takega praznovanja kot to soboto in nedeljo na Dobovcu menda še ni bilo. Vsi v tej prijazni gorski vasi so se že nekaj časa pripravljali na svoj prvi krajevni praznik, ki je bil to nedeljo, in verjemite, mnogo dela so imeli. Poleg drugega so hoteli tega dne odkriti tudi spomenik vsem v NOV padlim tovarišem. Močno so zavijali rokave in začeli z deli. Uspeli so! Prostor pred Gasilskim domom je sedaj ves preurejen, na njem

pa stoji lep spomenik 36 v NOV padlim borcem in drugim žrtvam fašističnega nasilja z Dobovca.

Na predvečer, v soboto, je bila v kraju uspeša kino predstava.

Predsednik okrajnega odbora ZB tovariš Ivan Sorn-Bojan govori na spominski slovesnosti na Katarini

Predsednik okrajnega odbora ZB tovariš Ivan Sorn-Bojan govori na spominski slovesnosti na Katarini

va, nato pa kresovanje. Naslednjega dne so prišli v okrašen Dobovec predstavniki oblasti in množičnih organizacij, med njimi tudi sekretar OO SZDL Trbovlje, tov. Janez Jesenski in predsednik Socialistične zveze občine Trbovlje, tov. Jože Piki. Dopoldne je bila najprej slavnostna seja, zatem pa je bilo na prostoru pred Gasilskim domom zborovanje, na katerem je govoril tov. Janez Jesenski, ki je med drugim opisal težko, toda zmagovito borbo proti okupatorju. Tovariš Jesenski je tudi odkril novi spomenik. K spomeniku so nato položili zastopniki oblasti in množičnih organizacij veliko število vencev, en venec pa je bil odvržen tudi iz letala, ki je priletelo zelo nizko nad Dobovec. Na slovesnosti je sodelovala tudi godba »Svoboda-Centere« in pevski zbor »Svoboda-Zasavje« iz Trbovelj.

Slavnostni spored se je nadaljeval z ljudskim praznovanjem, popoldne pa je bil še propagandni nastop trboveljskega »Partizana«.

Proizvodni uspehi zagorskih rudarjev

Storilnost se počasi dviga

POLLETNI PROIZVODNI NAČRT JE ZAGORSKI RUDNIK PREKORAČIL ZA 6 ODS. — INVESTICIJSKI KREDIT ZA PREUREĐITEV SEPARACIJE ODOBREN — NOVE PERSPEKTIVE ZAGORSKE DOLINE — PRVE ZNAČILNOSTI DELOVANJA NOVEGA DELAVSKEGA SVETA

Malone vsa povojna leta je delovni kolektiv rudnika Zagorja večal proizvodno premoga. In videti je, da zagorski rudarji še niso postavili piko na i, kajti kazno je, da bo perspektivni načrt, ki še niti ni dočela izdelan, v prihodnjih štirih, petih letih resnično realiziran.

Že v prvem polletju tekočega leta so rudarji dokazali, da kajno letošnji proizvodni načrt do konca leta za nekoliko odstotkov prekoračijo. Do konca junija so presegli plan za 6 odst., kar je glede na še itak visoko postavljeno načrt precej.

rudarji učiti večine svojega poklica v docela neprimernih in pretesnih prostorih, in da se le obetajo lepše jutrišnje perspektive.

Sicer ni še moč oceniti delovanja novega delavskega sveta rudnika Zagorja. Toda po prvih dveh zasedanjih je videti, da so prišli v organ delavskega samoupravljanja nekateri novi ljudje, ki imajo še nekatere posebnosti pogleda na delavsko upravljanje. Se so n. pr. razpravljali o stvareh, ki sodijo v pristojnost obratnih konferenc, na drugi strani pa so posamezniki raz-

pravljali tudi v zadevah, ki jih je mogoče rešiti na obratu.

Delavski svet je izvolil iz svojih vrst nekaj komisij, ki bodo pripomogle k boljšemu načinu dela sveta in njegovi večji ekspanzivnosti. Vsaka komisija ima že določeno področje dela in upati je, da bodo njeni člani po prvih tipajočih korakih le našli pravo pot. Že sedaj pa je treba povedati, da bodo morali tovariši, ki delajo v teh komisijah, temeljito proučiti vsa vprašanja svojega področja dela. Kajti le tako bo namen komisij resnično dosežen. (v)

Pridelkov dovolj, samo dragi so

Pomenki na hrastniškem trgu

Vse tiste hrastniške družine, ki stanujejo v središču mesta, morajo malone vsi povratno in druge pridelke kupovati na hrastniškem trgu. Prostora je namreč tako malo, da so redke družine, ki imajo okrog hiše vrtniček ali zaplato zemlje.

Seve pomeni to neprimerno večje izdatke in gospodinje na trgu malone vsak dan precej izpraznijo svoje denarnice.

Nekatere gospodinje — žene rudarjev, steklarjev in kemičnih delavcev — so mi rade povedale, da kar sem jih pobaral. Najbolj so tožile o tem, kako so posamezni pridelki dragi. Branjkeve in prinašalci pridelkov pač dobro vedo, da gospodinje

potrebujejo njihove proizvode in zakaj ne bi malce navijali cene, ko gre do vendar kar lepo v denar.

Posebno drago je sadje. Ker je letos bolj slabo obrodilo in je še tisto bolj piškavo, so cene res astronomske. Zato sadje tudi ne gre toliko v denar, kajti take izdatki niso predvideni v denarnicah hrastniških delovnih ljudi.

Sicer je ostalih pridelkov dovolj, toda kaže, da se tudi to branjevke domeniijo za cene in navadno popustijo le takrat, če vidijo, da do popoldneva ne bodo prodale.

Neka hrastniška gospodinja mi je povedala, da so oni dan cene jajcem poskočile kar za tri dinarje za kos. Naslednji dan še za dva. In kaj pomeni to, če se takile prepotreben artikel podraži v dveh dneh za pet dinarjev, ni težko uganiti.

Nekoč so poskusile drugače. Jajce je bilo dovolj in seve, draga so bila. Nobena gospodinja ni hotela dati toliko, kot so branjevke zahtevale. Rezultat takega skupnega nastopa je bil pač ta, da so bila jajca brez nekega ur za nekaj dinarjev cenejša. Zal je bil tak skupen nastop mogoče samo enkrat. In zavoljo tega sodijo nekatere hrastniške gospodinje, da bi spet kazalo napraviti takšno akcijo tudi pri drugih pridelkih, saj je prva pokazala prodoren uspeh.

Na splošno so gospodinje z izbiro blaga kar zadovoljne. Res! Pridelkov je malone vedno dovolj in ni nevarnosti, da bi se morale gospodinje vračati domov za štedilnik brez tistega, kar potrebujejo. Zelele bi le to, da bi bili pridelki res nekoliko cenejši. (v)

Zvedeli smo...

Gostilna potrebnejša od Gospodinjkega centra

Te dni je imel delavski svet gostinskega podjetja »Majolka« v Trbovljah na predlog SZDL Trbovlje na dnevnem redu vprašanje opustitve gostinskega lokala »Pri Volkerju« v korist prepotrebne ustanove za Trbovlje — Gospodinjkega centra.

Otvoritev Gospodinjkega centra je za naše gospodinje, žene in dekleta velika pridobitev za nadaljnje sodobno razvijanje gospodinjstva in usposabljanja žena v tem področju.

Vedno govorimo o prezaposlenosti žena v gospodinjstvu. Mnogokrat poudarjamo, da je potrebno razvijati pri nas spredno z razvojem naše družbe tudi sodobno gospodinjstvo in s tem razbremeniti ženo, ki je aktivna in važen činitelj v našem delavskem in še posebej v družbenem upravljanju.

To pa ni moč doseči brez organiziranega centra, v katerem je mogoče razvijati sistematično delo, ki bi bil usmerjevalec, svetovalec in vzgojitelj v vseh področjih gospodinjkega in družbenega življenja žena.

Težko je potem razumeti, da je za gostinski delavski svet, ki ga v veliki večini sestavljajo žene, važnejši prav ta lokal, ki je za gospodinjki center nekako središče Trbovelj in družbeno vsestransko potreben ravno za žene in dekleta.

Se težje razumemo to stališče v časih, ko vemo, da promet v gostinskih obratih pada, ko vemo, da je v Trbovljah zadostno in odlično število gostiln. Na drugi strani pa nam je znano, da nam primanjkuje poslovnih prostorov in drugih lokalov za naše otroške vrtnice, vzgojno posvetovalnico, mladinsko knjižnico itd.

Menimo, da je prva odločitev delavskega sveta »Majolke« in mnenje njegovega kolektiva napačna in ozko gledana in ni v korist družbene skupnosti. Sodobno nadalje, da tudi stališče lastnika hiše, ki trdovratno vztraja, da mora biti v tej hiši gostilna, ni zadostno premisljeno.

Vse, kar smo pripomnili o tej zadevi, naj služi v premislek vsem, ki se bodo čutili prizadele.

Spet nov izdelek hrastniške Kemične tovarne

Polletni proizvodni plan so presegli

POVEČANJE PROIZVODNJE KEMIČNO ČISTE SOLNE KISLINE — REKONSTRUKCIJA POČASI LE NAPREDUJE — V KOMISIJAH DELAVSKEGA SVETA DELA PRECEJSNJE ŠTEVILO UPRAVLJAVCEV, ŽAL PA SE NISO NAŠLI PRAVE VSEBINE DELA — STROKOVNAKOV JIM PRIMANJKUJE

Med mnogimi zasavskimi proizvodnimi podjetji je tudi hrastniška Kemična tovarna, ki je polletni načrt uspešno izvedla. Sicer je delovni kolektiv presegel proizvodni načrt le za dober odstotek, vendar je treba poudariti, da je letošnji plan znatno večji kot lani.

Že pozimi je tovarna napovedala, da bo začela izdelovati nekaj novih proizvodov, v glavnem take, ki jih naš trg nujno potrebuje in smo jih morali doslej uvažati.

Za sedaj so začeli izdelovati monov natrij, ki ga nujno potrebuje naš emajlna industrija. Hkrati pa so letos znatno povečali proizvodnjo kemično čiste solne kisline, ki smo jo morali poprej uvažati. Do konca leta bodo izdelali že 25 ton te važne kemične snovi, kar bo odlično služilo naši industriji.

Kot je znano, tovarna rekonstruira svoje obrate. To delo opravljajo z lastnimi sredstvi,

zavoljo tega je razumljivo, da bo rekonstrukcija izvršena šele do leta 1960. Takrat pa bodo lahko precej zmanjšali stolec delavstva.

Delavski svet podjetja je že lani izvolil več komisij, ki naj bi pripomogle k uspešnejšemu delu delavskega samoupravljanja. Imajo komisije za HTZ službo, tarifno komisijo, komisijo za rekonstrukcijo in napredek proizvodnje, komisijo za premije in komisijo za izvajanje tarifnega pravilnika. Čeprav so, kot rečeno, ustanovili komisije že lani, doslej, razen dveh, niso kdo ve kaj pripomogle k boljšemu delovanju delavskega sveta.

Dobro dela le komisija za higiensko-tehnično zaščito dela, ki dobro pozna področje svojega dela, in komisija za premije. Kazno je, da ostale komisije še niso spoznale, da so bile ustanovljene pravzaprav le zavoljo

tega, da bi vprašanja svojega področja reševale, o njih razpravljale in po vsestranski analizi predlagale na zasedanjih delavskega sveta najustreznejšo rešitev. Seve pa bi bilo potrebno, da bi se člani komisij poglabljali v razna vprašanja in se o njih posvetovali s strokovnjaki oziroma uslužbenci, ki imajo strokovno znanje. Razumljivo je, da komisije ne morejo povsem samostojno delati, vendar vemo iz dosedanjih prakse in številnih izkušenj v nekaterih drugih zasavskih podjetjih, da so le-te že prebredele krizo in začele temeljito opravljati svoje delo.

V tovarni močno manjka strokovnega kadra. Trenutno imajo le enega inženirja, ki pa še ni dokončal študija. Letos nameravajo s študentimi privabiti predvsem študente iz Zasavja. Tako upajo dobiti do leta 1960 najnujnejše potrebne strokovnjake.

Z razširjenega sestanka političnega aktiva v Trbovljah

Pred dnevi je bila v Domu SZDL v Trbovljah skupna seja obč. komiteja ZKS Trbovlje, obč. odbora SZDL, obč. odbora ZB NOV, obč. sindikalnega sveta s predsedniki in tajniki sindikalnih podjetij, na kateri so v prvi vrsti obravnavali osnutek novega zakona o pokojninah, o katerem je poročal direktor Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, tov. Karel Rupnik. Aktivisti so se seznanili z glavnimi obrisi osnutka, že tudi k njemu stavili razne konstruktivne pripombe, predvsem pa so v sklepih predvideli široko razpravo o vprašanju po delovnih kolektivih, rajonih in krajevnih odborih SZDL, na kateri bodo sodelovale tudi žene, člani ZB NOV in upokojenci.

Nadalje so na seji izvolili poseben štab za mobilizacijo in udeležbo Trbovelčanov na proslavi 20. obletnice velike telesne stavke. Ta slovesnost bo v nedeljo, 16. septembra v Kranju.

Ob zaključku so vsi zbrani pregledali še važnejše zaključke socialne skupščine zavoda za socialno zavarovanje in se seznanili s perspektivami komunalnih in drugih del v Trbovljah. A. K.

Prekupčevalci cementa, železa in lesa na zatožni klopi

Dejanja so priznali, ne čutijo pa se krive...

Dne 14. in 15. avgusta so se pred okrajnim sodiščem v Vidmu-Krškem zagovarjali prekupčevalci cementa, železa in lesa, ki je bil ukraden pri gradbenem podjetju »Pionir« v Vidmu-Krškem.

Na zatožni klopi je sedelo kar 18 obtožencev, ki so sicer priznali svoje dejanje, vendar se zanj ne čutijo krive.

Pred kratkim je naš list objavil razsodbo okrajnega sodišča v Novem mestu, kjer so bili obsojeni glavni krivci Zlogar, Mlakar in ostali, ki so kradli pri gradbenem podjetju »Pionir« v Vidmu-Krškem razni gradbeni material, ga prepodajali in si na ta način ustvarjali velike dobičke.

Rado Mikolavčič iz Vidma-Krškega je leta 1953 kupil od Alojza Zlogarja 200 kg betonskega železa, leta 1954 od Vladimira Stuparja 1 kub. meter desk v vrednosti 18.000 din za 13.000 din, še istega leta pa od Ivana Budiča najprej 80 in potem še 70 kg betonskega železa za 12.051 din v vrednosti 15.000 dinarjev.

Ivan Budič iz Brestanice je vzel svojem gospodarju Božidarju Alegru 150 kg betonskega železa v vrednosti 15.000 din, ki je bilo ukradeno podjetju »Pionir« na gradbišču Roto tovarne.

Dušan Klincec iz Vidma-Krškega je kupil v letu 1951/52 od že obojenega Franca Župevca 2000 kosov zidne opeke, kijučavnico za vrata, 9 vreč cementa, okovje za vrata, nekaj elektromateriala za neugotovljeno denarno vsoto. Od tega je kupil nadalje leta 1954 4 vreče cementa v vrednosti 4000 din za 2500 din. V letu 1953/54 je vzel v Roto tovarni večkrat po malem 202 kg svinca, 17 kg bakra, 35 kg betonskega železa in 15 kg medenine.

Franc Račej je v lanskem avgustu kupil od Božidarja Alegra v Brestanici 461 kg betonskega železa v vrednosti 46.100 din za neugotovljen denarni znesek. V lanskem septembru pa je kupil od Franca Župevca 7 kg avtomobilskega olja za 1000 din.

Franc Peršolja iz Vidma-Krškega je v letu 1954, ko je v skladišču podjetja »Pionir« na gradbišču Roto tovarne dobil po sindikatu dodeljenih mu 20 vreč cementa, kupil od skladiščnika Roka Koprivnika še 20 vreč cementa v vrednosti 20.000 din za 10.000 din.

Ivanka Zorko je v lanskem juniju kupila od Alojza Baniča 6 smrekovih desk v vrednosti 4000 din za neugotovljen znesek, 8. julija lanskega leta pa 6 vodovodnih cevi in novembra 2 vreče cementa.

Vinko Arh iz Leskovca je kupil od Albina Klanška in Alojza Zlogarja na svojem domu v Leskovcu 18 smrekovih desk za 8000 din.

Ivan Predanič iz Sp. Pohance je v oktobru lanskega leta po prejšnjem dogovoru z Brankom Mikolavčičem vzel v KPD Brestanica avtomobilsko gumo in jo prodal Mikolavčiču, ki mu je zanj dal 10.000 din in slabšo gumo iste dimenzije, ki jo je položil v skladišče kot nadomestilo za ukradeno gumo.

Franc Krošelj je od Zlogarja jeseni leta 1952 kupil 10 vreč cementa v vrednosti 10.000 din za 6500 din, leta 1953 pa 455 kg betonskega železa v vrednosti 45.500 din za 31.850 din.

Roman Dular iz Vidma-Krškega je lanskega leta kupil od Albina Klanška in Jožeta Cerleta 9 smrekovih desk v vrednosti 9000 din za 3000 din, nekako mesec dni pozneje pa od Albina Klanška 18 desk v vrednosti 9000 din za 6000 din.

Alojz Omerzo iz Vidma-Krškega je v lanskem letu na Logu kot spremljevalec tovarne avtomobila, last podjetja »Pionir«, vzel z avtomobila, naloženega s cementom, skupno z Albino Klanškom 10 vreč cementa in jih prodal nekemu neznanu za neugotovljeno denarno vsoto.

Rudolf Livio iz Sevnice je v lanskem jeseni vzel v Tovarni celuloze na Vidmu iz njenih prostorov električni vrtni stroj v vrednosti 33.000 din in 29 elektronk, nato pa vse navedeno prodal Alojzu Zlogarju za 4500 din.

Ivan Mikolavčič iz Vidma-Krškega je kupil od Alojza Zlogarja 1000 kg betonskega železa v vrednosti 100.000 din za 70.000 din. Leta 1954 je vzel Antonu Čebularju z njegovega dvorišča na Vidmu 100 kg betonskega železa v vrednosti 20.000 din, ki je bilo nato prepeljano na dvorišče po Zlogarju. Zatem pa je

to železo prodal Francu Koširju za neugotovljen znesek.

Jože Mulej je leta 1954 kupil od Roka Koprivnika na svojem domu 8 vreč cementa v vrednosti 8000 din za 4000 din.

Valentin Mak iz Kumrovc pa je vzel pri gradbenem podjetju »Pionir« na gradbišču Roto tovarne skupno z Rokom Koprivnikom 12 vreč cementa.

Obsojeni so bili: Rado Mikolavčič na 3 mesece zapore, Ivan Budič na 1 mesec 14 dni zapore, Dušan Klincec na 3 mesece zapore, Franc Račej na 21 dni zapore — pogojno za 1 leto, Franc Peršolja 1 mesec zapore — pogojno 2 leti, Ivanka Zorko na 1 mesec 14 dni zapore — pogojno za 2 leti, Vinko Arh na 1 mesec zapore — pogojno za 1 leto, Ivan Predanič na 1 mesec zapore, Franc Krošelj na 1 mesec zapore — pogojno za 1 leto, Roman Dular na 1 mesec 10 dni zapore — pogojno za 1 leto, Alojz Omerzo 2 meseca zapore, Rudolf Livio 5 mesecev zapore, Ivan Mikolavčič 2 meseca in 14 dni zapore, Jože Mulej 1 mesec zapore — pogojno za 2 leti, Valentin Mak na 3 mesece zapore.

Sodišče je prišlo do zaključka, da obtoženi sicer niso, vendar bi morali vedeti, da je bil ves gradbeni material, ki so ga kupovali, pridobljen po nepošteni poti.

Kot že v začetku rečeno, se je zagovarjalo 18 obtožencev, vendar so bili trije obtoženci zaradi pomanjkanja dokaznega gradiva od obtožbe izločeni.

Izrečene kazni naj bodo resen opomin vsem, da ne bo nihče več kupoval kakršnegakoli materiala od prekupčevalcev, temveč po redni poti. Vsakemu mora pač biti jasno, da je vsako blago, ki je ponudeno daleč izpod svoje vrednosti, največkrat pridobljeno na nepošten način.

S Senovega

Za konec Planinskega tedna, ki ga je v času od 20. do 26. avgusta pripravilo domače Planinsko društvo »Bohor« s Senovega, je predviden v soboto, 25. t. m. zvečer vrtni koncert domače godbe na pihalu DPD »Syobode«. V nedeljo, zadnji dan Planinskega tedna pa bo veliko planinsko zborovanje pri zavetišču na Bohorju, kamor so vabljene vsi domačini in gostje — planinci in ljubitelji bohorških planin. Po dopoldanskem zborovanju bo sledila planinska zabava.

Kakor smo že poročali, so nedavno sklonili dela na betoniranju kleti nove planinske postojanke na Bohorju. V to delo so domači planinci vložili mnogo truda in prostih dni, nekateri pa so za to žrtvovali celo svoj letni dopust.

Vsekakor pohvale vredna požrtvovalnost, ki jo je pri tem pokazal odbor na čelu s tajnikom tov. Šibilom.

Ukradena drva so kupovali

Gozdno gospodarstvo iz Brežic je pred nedavnim napravilo v revirju Stoviče posek lesa in pripravilo okrog 400 kub. metrov drv. Drva so spravljali v dolino z bosenskim konjički do kolovozne ceste, od koder so jih potem vozili dalje. Ker je gozdna uprava sodila za potrebno, da zaščiti drva, ki so ležala ob cesti, so postavili zanje čuvalca. Čuvalj je za svoje delo dobil primerno plačilo, vendar je službeno zaupanje zlorabil; sivoosodilo si je namreč okrog 10 kub. metrov drv. Ta drva je mož prodal naprej trem strankam, med katerimi je bil tudi župnik iz Krškega. Preiskava je našla sivoosojena drva pri raznih strankah in tako tudi pri župniku, ki jih je imel skrita v kleti. Drva so bili namreč žigosana z znamenjem gozdnega gospodarstva.

Kmetovalci Zagorja pričakujejo srednjo letino

Ko ob tem času kmetovalci v okolici Zagorja ocenjujejo na svojih poljih letošnji pridelok, sodijo, da bo sicer letina dobra, ne pa takšna kot so pričakovali.

Predvsem so pričakovali lep pridelok krompirja. No, ta bo malone vsepovzod, kjer so do bro škropili oziroma uničevali klorodarija lepo črodili. Res pa je tudi, da so mnogi kmetje kljub opozorilom občinskega ljudskega odbora, dolgo časa

puščali krompirišča v nemar in šele tedaj ko so spoznali, da jim bo hrošč uničil dobršen del pridelka, malce bolj pohiteli z uničevanjem.

Tudi zelje in ostali pridelki bodo letos ponekod obrodili. Zal je ponekod gosnica storila svoje delo in je vsaka glava zelja načeta.

Pšenica je pomladi lepo kazala. Večkratno deževje in celo toča pa je povzročila, da je klasje mnogo manjše kot lani.

Sadja bo letos v nekaterih vaseh dovolj. Predvsem so jabol obrodile slive, slabše pa lepo obrodila sploh ugotavljajo kmetovalka. Sploh ugotavljajo kmetovalka, da bo letos za eno ali celo dve tretjini manj jabol kot lani. Ponekod so v sadovnjakih obrodila le tri, štiri drevesa. Hrušč bo več in kmetje jih bodo kmalu v večjih količinah lahko podajali na trg.

Kmetje si obetajo največ dohodkov od krompirja. Nekaj pa tudi od ostalih pridelkov.

V zaseni začetek Srednje ekonomske šole v Trbovljah

(Nadaljevanje s 1 strani)

ustanovitve podjetja »Mlekarna« v Radečah. Že dolgo je bila potreba po takem podjetju, zlasti še, ker zadržana mlekarina na Izlakah ni mogla zadovoljiti vseh potreb po mleku v revirjih. Tako je bilo v Trbovljah najdražje. Zadevno odločbo je treba pozdraviti, saj bo ustanovitev Mlekarne v Radečah verjetno vplivalo na pocenitev mleka. Za direktorja tega novega podjetja je bil imenovan Tone Hudoklin iz Radeč.

Oba zborna sta bila soglasna glede potrebe, da se ustanovi v Trbovljah Srednja ekonomska šola, ki bo začela s poukom z novim šolskim letom. Ustanovitev te šole je posebno važna, saj v vseh podjetjih okraja manjka ekonomsko izoblan kader.

Na skupni seji so nato razpravljali še o določitvi sodni-

kov — porotnikov za okrajna sodišča v Vidmu-Krškem, Trbovljah in Sevnici. — Ker je bil dosednji predsednik odbora za male asanacije Stane Nunčič na njegovo prošnjo razrešen dolžnosti, so na to mesto izvolili podpredsednika OLO Trbovlje Viktorja Burkeljca. Tudi mesto Janeza Koviča, ki je na službenem mestu izven okraja, so za člana komisije za plače menovali Vilka Kovača, obratovodjo dnevnega kopa trboveljskega rudnika. V svetu za zdravstvo je bil do sedaj član dr. Karel Matko iz Radeč, ki se je zaradi preobremenjenosti težko udeleževal sej in izpolnjeval prevzete naloge. Ker so izključje pokazale, da mora biti v svetu za zdravstvo vsaj en član zdravnik, so namesto dr. Karla Matka izvolili dr. Stojana Cergolja, upravnika Zdravstvenega doma v Trbovljah.

UTRINKI IZ rudarskega mesta

Općina Trbovlje
v besedi in sliki

TRBOVELJSKO POLETJE

Poletje v Trbovljah. Kaj vam naj povem o njem? Kadar drugod, tako tudi tu v tem času vlada počitniško vzdušje.

Naselja v mestu so bolj prazna, ko polna. »Kdo bi le zdržal doma,« mi pravi rudar France, s katerim sva se skupaj vzpenjala po precej strmi cesti, ki drži proti Kleku. Res: ljudje hodijo na izlete v bližnjo in daljnjo okolico, na kopanje v zasilno odprti plavalni bazen in drugam, precej pa jih je v tem času tudi v znanih krajih ob Jadranu in Bledu, kjer s pomočjo sindikata uživajo udoben in cenen dopust. Kajpak: dele v jami več sto pednejev pod zemljo in v številnih drugih trboveljskih obratih zahteva precejšnjih moči in te je treba nekje dobiti. Z letovanja se vrnejo vsi veseli in spočiti.

V mestu je sedaj le malo ali pa nič kulturnih prireditev, toda zato nikar ne mislite, da v tem času trboveljski kulturniki spijo. — Vsi se že nekaj časa marljivo pripravljajo na novo

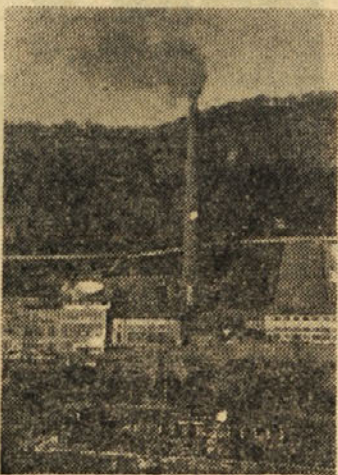
Na tem zasavskem očaku nameravajo prihodnje leto začeti graditi tudi novo UKV postajo.

Solske skrbi

Ko smo ob zaključku šolskega leta obiskali Svet za prosveto in kulturo pri občinskiemu ljudskemu odboru v Trbovljah z željo, da bi nam povedali kaj več o težavah, s katerimi se ubadajo šole na področju Trbovelj, so nam kot prvo omenili pomanjkanje šolskih prostorov.

Odgovor nas ni presenetil. Pomanjkanje šolskih prostorov menda občutijo vse šole v Zasavju in tako tudi v Trbovljah. Še posebno težko je na gimnaziji in skoro na vseh osnovnih šolah. Gimnazija, ki so jo že nekajkrat z različnimi dozidavami povečali za več učilnic, še vedno močno občuti pomanjkanje šolskih prostorov. V razredih je preveč učencev, to pa kvarno vpliva ne samo na pouk, marveč tudi na zdravje šolske mladine.

Osnovna šola v Zg. Trbovljah je iz leta v leto v slabšem sta-

Trboveljska Elektrarna

blokovi, smemo razen rudnika, Strojne tovarne, elektrarne in še drugih, šteti tudi cementno tovarno.

Cementarna je zgradila pred nekaj leti velike stanovanjske bloke na Trgu svobode in v Bevkem, pravkar pa skončava še nov stanovanjski blok in sicer ob Cesti 1. junija, nasproti

V bližnji prihodnosti nameravajo tukaj prizidati še en stanovanjski blok. Takrat bo seveda treba podreti staro Paherjevo hišico, v kateri ima svoje poslovne prostore podjetje »Elektro-Trbovlje«.

Nekoč v jame — danes v tovarne

»Lani je naš Francelj končal osemletno obvezno šolanje, sedaj pa je že eno leto učenec Kovinarske šole v Trbovljah. Sprva sem mislil, da si bo izbral moj poklic — da bo postal knap, a fant ni pokazal zato niti malo veselja. Vleklo ga je le h kovinarjem — v novo Strojno tovarno...«

Tako mi je pravil ondan neki trboveljski rudar in tako je ta reč skoro po vseh trboveljskih rudarskih družinah. Vsak fant, ki konča svoje obvezno osemletno šolanje, pravi: »Sedaj pojdem pa v Kovinarsko šolo! Le redki so tisti, ki se spomnijo na poklice svojih očetov in dedov...«

V Trbovljah se zadnja leta močno opaža vse večji vpliv nove Strojne tovarne, podjetja

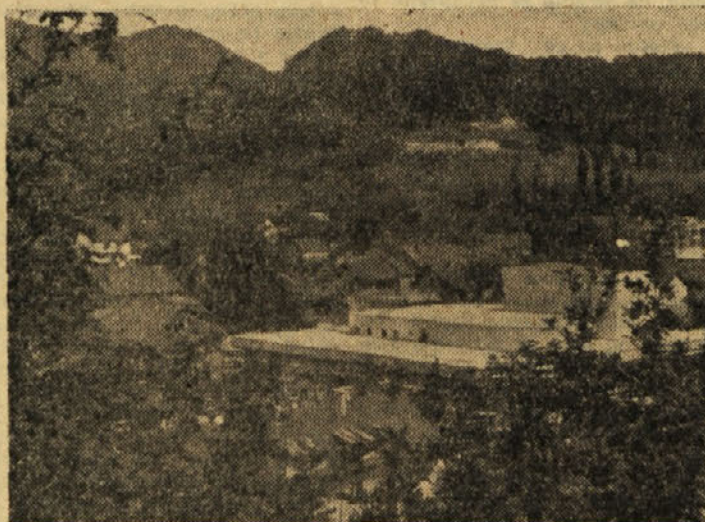
V Trbovljah, nekoč toliko prekleti in obubožani dolini, ki ji dajejo zasavski vrhovi svojevrstno podobo, je pravkar poletje — enajsto v svobodni domovini.

Ko rudarji in ostali v teh toplih dneh hodijo po dolini in na izlete v bližnjo okolico, z veseljem ugotavljajo, da so se njihove stare Trbovlje v zadnjih letih resnično v marsičem izpremenile. Nova tlakovana cesta, nešteto novih hiš in vrsta drugih pomembnih objektov, je tudi tu za precej zaokrenilo kolo življenja na bolje.

Pa vendar: kakor drugod, tako bo treba tudi v tej dolini rešiti še vrsto precejšnih vprašanj, med katere prav gotovo sodi v prvi vrsti pomanjkanje stanovanj. »Zgradili smo jih že mnogo,« ti povedo, »toda še vedno premalo za nove priselce.« V Trbovljah bi danes potrebovali še najmanj 400 stanovanj. Vsega tega pa razumljivo naenkrat ni mogoče napraviti. Problem stanovanj bo vsaj do neke mere rešen letos, ko se bo v nova stanovanja vselilo spet nekaj desetih revirskih družin. Pa ne samo stanovanja. Tudi drugi problemi so: pomanjkanje šolskih prostorov, nujnost gradnje novega vodovoda in še in še.

Toda prepričani smo lahko, da ne bo tako dolgo, ko bodo Trbovlje premagale tudi te največje težave.

»Trboveljska dolina je svojevrsten svet,« je dejal neki tujec, ko je odhajal iz tega starega rudarskega kraja. Da, res! Svet, ki se vse bolj in bolj razvija in raste. Čez nekaj let bodo stare, črne Trbovlje le še spomin, grenak spomin.

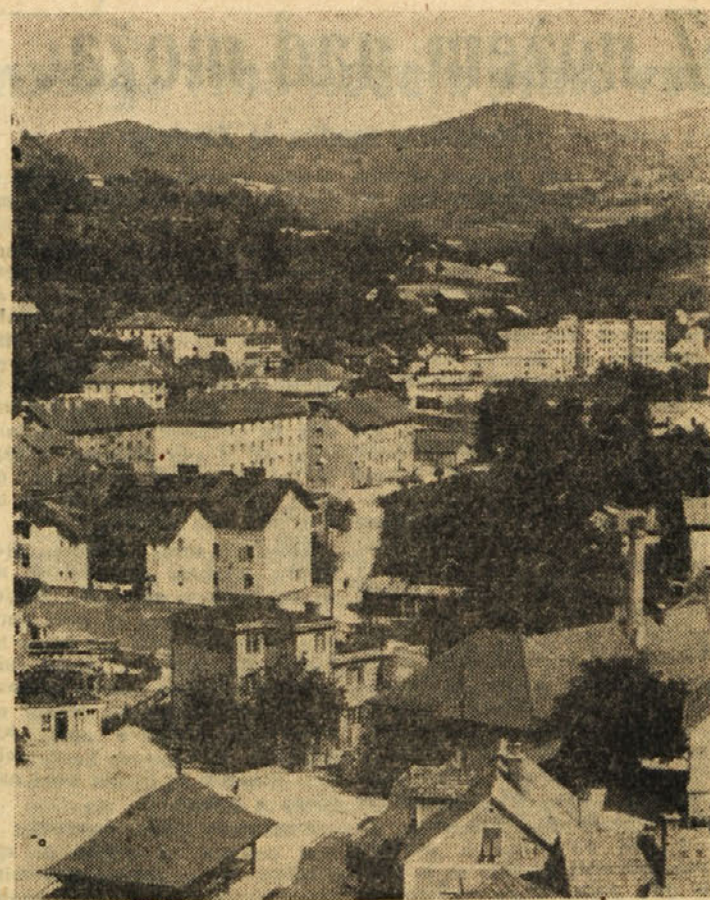

Še dva, tri mesece in v njegovi notranjosti bodo stekle prve kulturne prireditve

nekdanje Kumarjeve hiše, v kateri je danes pekarna Kocjan. Z zidanjem tega novega bloka so začeli lansko leto spomladi in se bodo vanj — kakor izgleda — kmalu vselile srečne družine trboveljskih cementarjev.

Stavba, ki jo je projektiral ing. Lapuh, ima precej dvosobnih stanovanj in je zidana s premaknjenimi nadstropji, kar je za Trbovlje novost. Vsi prostori bodo svetli in zračni, ravno pravi za cementarje, ki jim pri delu v tovarni svetlobe in zraka še posebno manjka.

»Mehanika« in Strojna mizarstva — podjetij, ki so se ob usihajočem premogovniku razvila v povojnem času. To je po eni strani vsekakor razveseljivo. Med revirsko mladino pa bi vendar bilo treba vzbuditi tudi za rudarstvo nekaj več zanimanja. Morda bi v tem pogledu tudi lahko kaj napravile naše osnovne šole. Po vseh zasavskih rudnikih je zaposleno v jamah le malo domače mladine. To stanje tudi letos ni nič boljše. Na Rudarski šoli v Trbovljah bo spet malo revirske mladine.

Po trboveljskih športnih terenih

Tako kot v Trbovljah je menda mladina malokje v Zasavju navdušena za šport. Seveda: v kraju ima danes za to vrsto izživljanja tudi vse pogoje: športni stadion z nogometnim igriščem, igrišči za rokomet, košarko, odbojko in tenis, idealne smučarske terene na bližnjih vrhovih, eno izmed naj-

športnim udejstvovanjem v Trbovljah v zadnjih letih smo lahko kar zadovoljni. Ta družstva pa se na že doseženih uspehih ne uspravajo. Še vedno teže za tem, da bi v svoje vrste pritegnili še več revirske mladine, ki je ne manjka. Vrste trboveljskih športnikov vedno znova in znova krepi mladi revirski rod.

Na Kleku je prijetno

Če začneš razgovor z vaščani na Kleku, v prijazni vasi pod Partizanskim vrhom, precej visoko nad trboveljsko dolino, izveš marsikaj zanimivega. Tudi Klek, ki je bil med vojno zatočišče revirskih revolucionarjev in partizanov, danes pa je priljubljena bližnja izletna točka vseh Trboveljčanov, se je v teh letih kar precej spremenil.

Prvo, kar ti vaščani omenijo, je njihova nova, zares lepa cesta, ki jo imajo šele od nedavnega, in pa še neskončni Prosvetni dom »Tončke Čečeve«, ki je bil prvotno namenjen za Zadrudni dom. Čeprav ta dom še ni dograjen, že vendar dobro služi svojemu namenu. V njem imajo Klečani razne sestanke, pa tudi kulturne prireditve, tu je našlo prostore tudi gostišče, ki ima ob nedeljah, ko pridejo na Klek ljudje iz revirjev, kar precej dela.

Klek ima skupno s sosedno Planino že nekaj let kulturno društvo, ki šteje lepo število članov, prav pa zaživj šele v zimskih mesecih, ko delo na polju miruje. Društvo je pridelilo že več gledaliških iger, ki so vse lepo uspele.

Na Kleku so nam že povedali, da imajo v svoji vasi tudi majhno knjižnico in da se ljudje zelo zanimajo za razne tečaje in poučna predavanja.

V dolini so se že pričele prizigati luči, ko sem se poslovil od Klečanov. Kar prehitro je minil čas obiska. Na Kleku se človek počuti prijetno in domače. Ne samo zaradi lepe lege kraja, ampak tudi zato, ker žive tu ljudje, ki jim je mnogo za napredek svoje vasi in se vsake nove pridobitve od srca veselo.

Napisal: JANO KOPRIVC

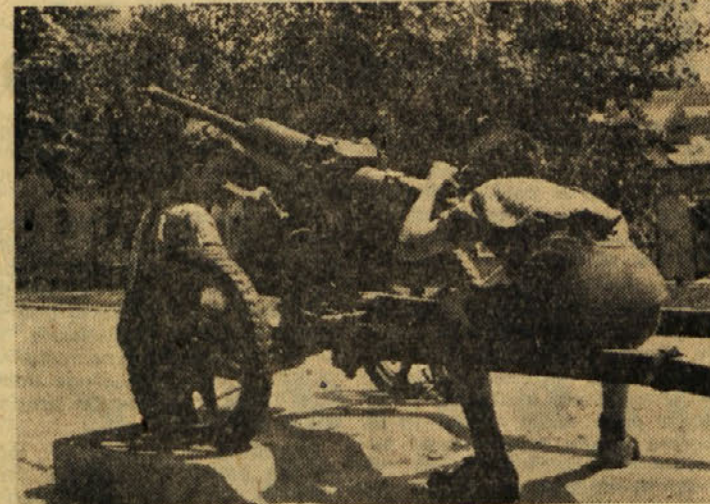
Stroj jima je postal dragocen pomočnik

lepših telovadnic v Sloveniji, in v zadnjem času tudi moderno olimpijsko kopalnico.

Pojdite v tem času na sprehod po Trbovljah in se mimogrede ogledajte na stadionu »Rudarja«, na igrišču »Svobode« in tam na Okrajnem trgu, kjer je kopalnišče, pa še na letnem telovadišču »Partizana«. Prav gotovo boste presenečeni: povsod boste našli vneto trboveljsko mladino in ostale, ki jih poletna vročina prav nič ne moti.

Trbovlje gotovo poznate po dobrih nogometaših in telovadcih ter rokometiščah (mimogrede).

Toda tu niso doma le te veje športa. V mestu gojijo tudi košarko, odbojko in tenis, pa na agilne šahiste, smučarje in namiznoteniske igralce ne smemo pozabiti.

Na ulici 1. junija, v posloplju nekdanje uprave TPD, je bil 3. julija letos odprt lepo urejen revirski muzej NOV, v katerem je zbrana precej gradiva ob veliki borbi revirskega proletariata proti izkoriščevalcem in okupatorjem, prihodnje leto pa nameravajo v spodnjih prostorih tega posloplja urediti še industrijski muzej. Doslej si je ogledalo naše domovine in tujine. Kakor ta dva, ki ju prikazuje naša slika, tako se tudi ostala revirska mladina še posebno živo zanima za orožje, ki je v tem muzeju. Največja zanimivost zanje pa je seveda partizanski top, ki ga vidite na sliki!

Se nekaj dni zlate prostosti in spet se bo začel pohod v novo šolsko leto

Na Dobovcu so delali udarniško...

sezono in na otvoritev Delavskega doma.

Za konec pa pridemo še neko razveseljivo novico: v teh dneh je gradbena sezona v mestu v polnem teku. Trbovlje bodo dobile spet nekaj desetih stanovanj.

V že lansko leto postavljenih in pokritih stanovanjskih poslopljih na moč hite z notranjimi zaključnimi deli. Stanovanjska slika je velika in treba je pohiteti!

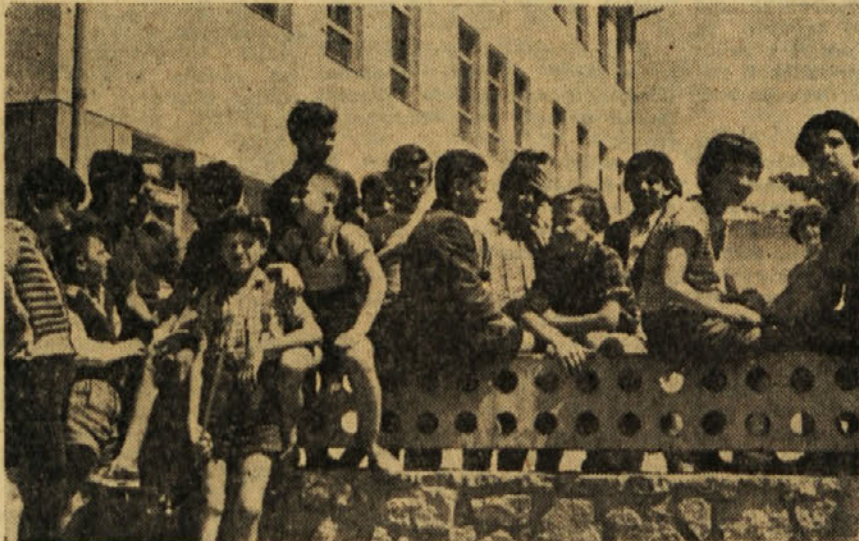
UKV postaja na Kumu

Iz prijazne zasavske vasi — Dobovca, ki leži visoko nad savsko tesnijo, so pravkar začeli graditi novo vozno cesto proti Kumu, ki bo dolga približno pet kilometrov. Z dograditvijo nove ceste bo poslednji dostop na najvišji vrh v Zasavju in Dolenjskem mnogo prijetnejši in kar je še važnejše — hitrejši.

Ura je pol dveh. Na jamskem obratu trboveljskega premogovnika so se že začeli zbirati rudarji, ki imajo popoldanski sihit. Zivahno se pogovarjajo in z užitek kadé cigarete, o katerih v naslednjih csmih urah ne bodo smeli niti pomisliti. Pa tudi žejo si je treba pogasiti preden se napotiš v rove, pravijo rudarji. Delavca, ki je pavkar prišel od vodovodne pipe, smo vprašali, kako je zadovoljen z vodo. »Še kar dobra je,« je dejal, mnogo boljše kot ona v jami. Nekdo drug pa je budemušno pripomnil: »Čelo boljše kot nekatera vina po trboveljskih gostilnah.«

Na sliki: spet se bo nekdo odšel s hladno in zdravo pijačo

Prisrčno partizansko slavlje na Katarini nad Trbovljami

(Nadaljevanje s 1. strani)
Med igranjem godbe in peljem pevcev, ki so zapeli pesem »Sprejmi zemlja žrtev vase« in zborni recitaciji gimnazijcev iz Trbovelj je sledilo polaganje vencev pred spomenik. Z majhne zamude je preletelo slavnostni prostor pred spomenikom tudi letalo, ki je odvrlo venec samo dva metra daleč od spomenika.

ZAKLJUČNA SLOVESNOST IN KULTURNI PROGRAM

Na zaključni slovesnosti je zbranim borcev in številnemu občinstvu spregovoril tov. Jože Stok-Korotan, ki je v svojih besedah orisal razvoj revirskega bataljona VDV, njegove uspehe in akcije. Za njim pa je povzel besede se predsednik okrajnega odbora ZB NOV Trbovlje, tov. Ivan Sorn-Bojan.

V bogatem kulturnem programu, ki je sledil nato, je najprej izvajala godba na pihala iz Hrastnika pod taktirko kapelnika Viktorja Malovrha korračno »Revirskemu bataljonu«, ki jo je napisal član godbe Stanko Plahuta. Zelo prisrčno so izvajali svojo zborni recitacijo »Naša zastava« pionirji s Katarine, ki prikazuje borbo in trpljenje našega ljudstva v osvobodilni vojni.

V ostalem delu sporeda so izvajali godba in pevci »Pesem o Titu«, »Zarja« je skupno z godbo prednašala pesem »Slava delavstvu«, »Pesem revirskih borcev« in »Lepo je v naši domovini biti mlade« sta izvajala oba pevska zbora »Zarja« in »Slav-

ček« pod vodstvom Jožeta Skrinarja ob spremljavi godbe. S pesmijo »Lepo je v naši domovini biti mlade« je bil zaključen kulturni del slovesnosti.

Nato je sledilo na Katarini veselo partizansko rajanje, kjer so se borcev in ostali spominjali časov, ki so jih preživljali v naši borbi za svobodo.

IZ ZAGORJA Vaščani Stojanskega vrha hočejo pitno vodo

Gradnja cestišča dobro napreduje. Dela na gradnji cestišča od Grčarja do Boriska zelo lepo napredujejo. Lepo sončno vreme omogoča graditeljem, da nemoteno pripravljajo vse potrebno za tlakovanje. Bržkone bodo posipanje z gramozom kmalu zaključili, nato pa se bo pričelo tlakovanje oziroma asfaltiranje.

Graditelji pričakujejo, da bodo vsa dela končana v predvidenem roku.

Občinski ljudski odbor Brežice se razumljivo trudi za zagotovitev dobre, zdrave pitne vode v vsej občini. Izdelano je že več načrtov in bodo še letos napravili nekatera potrebna dela pri mestnem vodovodu v Brežicah, kjer so izključno navezani na vodo iz vodovoda, in v mejah možnosti tudi v ostalih krajih. Med drugim so izdelani projekti za vsake vodovode v Pečicah, Stojanskem vrhu, Ze-

no — Sobenja vas in se tak načrt pripravljaja nadalje v Arčicah.

Vas Stojanski vrh leži v višini nad Pirošico pri Cerkljah ob Krki in je pitna voda zaradi kraškega terena zelo problematična. Tremutno zajemajo pitno vodo iz studenca sredi njiv, v katerega se stekajo ne samo meteorne vode, temveč tudi odcedki gnoja z njiv. O kakovosti take vode ni potrebna posebna razlaga, zato so že leta 1939 izdelali načrt za vaški vodovod od 1,2 km oddaljenega izvirka, ki daje skoraj 3 sek/l. Voda je odlična in višinska razlika zadovoljiva. Pred vojno tega vodovoda nikakor niso mogli zgraditi, zato so se vaščani razumljivo vsa leta borili za izgradnjo tega važnega objekta. Po letošnjem proračunu bi celotna investicija stala okrog 3,8 milijona din, vendar bi glavni del vseh stroškov prispevali sami vaščani z zemeljskimi deli in prevozi in ostalim nekvalificiranim delom. Potreben je v glavnem vodovodni in gradbeni material in tehnično strokovno nadzorstvo.

Po navodilih Komune v Brežicah so sedaj dokopali izvirek in ga s tem še povečali. Pregledali ga bodo še strokovnjaki, nato pa bodo lahko pričeli z delom. Analiza geologov je važna, ker je tukaj krajši svet, v katerem so zajetja problematična, da se ne bi ponovil primer vodovoda v Cerkljah, kjer v izvirek oziroma zajetje prihaja ob deževju površinska voda, ki je neprimerna za pitje.

Glede same gradnje je že vse pripravljeno, in bi letos, če že ne ves vodovod, lahko uredili zajetje in rezervoar v vasi, drugo leto pa cevovod. Prepričani smo, da bodo vaščani uspeli v svojih naporih — glavno je le, da bodo pri gradnji vsi složno pomagali. Predstavniki občine so jim obljubili vsaj možno pomoč, da se tu reši vprašanje pitne vode. Sama vas je med okupacijo zelo trpela, ljudje so bili takrat izseljeni, več se jih je borilo v partizanih in jih je nekaj padlo za svobodo, zato je dolžnost družbe, da podpre nameravano gradnjo za zagotovitev dobre pitne vode. (tm)

In druga plat postajališča Čateške Toplice?

V predzadnji številki našega tednika smo brali, da nameravajo zgraditi novo železniško postajališče, ki naj bi se imenovalo »Čateške Toplice«. To novo postajališče bi stalo med postajama Dobova in Brežice, nekako v sredini razdalje 6 km, in sicer v Zakutu.

Sedaj pa pogledimo pozitivne in negativne strani ustanovitve oz. izgradnje tega novega postajališča. Pozitivnih okoliščin, ki bi narekivale nujnost izgradnje tega postajališča, skoraj ni. Pač pa je precej momentov, ki govorijo proti tej nameri. Pa jih pogledajmo!

Novo postajališče bi stalo po predračunu nekaj milijonov dinarjev. Ta sredstva naj bi se zbrala iz prostovoljnih prispevkov in sicer iz že razpoložljivih sredstev in pa pomoči oblastnih organov in še koga drugega. Z

gospodarskega vidika pa bi bilo to nepotrebno zapravljjanje družbenega denarja. Samo postajališče bi služilo le nekaterim interesentom oz. zelo majhnemu številu ondotnih prebivalcev. Saj v obeh, po 1 kilometer oddaljenih vaščah ni delavcev ali uslužbencev, ki bi potrebovali to postajališče za lažjo doseg svojih službenih mest. Govora je tudi o zvezi v Bizeljskem; ta zveza ne bi prišla v poštev, ker je Bizeljsko zelo dobro zvezano z avtobusno zvezo Brežice—Dobova—Kapele in Bizeljsko. Ne kaže pa to zvezo razbiti z izgradnjo novega železniškega postajališča, prvič že iz gospodarskih, rentabilnih razlogov za avtobusno podjetje. In dalje — k temu novemu postajališču je potrebna še zgraditev 1 km dobre ceste. Takšna gradnja pa stane danes mnogo denarja. Po drugi strani pa bi izgradnja te ceste terjala še odzvez nekaj dragocenih poljedelskih površin. In končno utemeljitev zaradi zdravilišča v Čateških Toplicah? Sedanje, obstoječe prometne zveze, bodisi od postaje Brežice ali Dobova, so kar dobre do zdravilišča. Saj je tudi avtobusno podjetje v Brežicah uvedlo redno dnevno vožnjo v Čateške toplice v eni izmed svojih dnevni avtobusnih relacij. Mislimo, da tega ne bo mogoče urediti preko novega postajališča. Vsekakor sodi k takšnemu postajališču tudi okrepčevalnica, v glavnem vsaj v zimskih mesecih. Na to pa spet ni misliti zaradi rentabilnega računa te okrepčevalnice.

Komu je torej potrebno novo postajališče? Najbrž komercialnim koristim nekaterih posameznikov, ki so akcijo začeli in hočejo z vsjo silo dokazati njen pomen za skupnost!

Mar smo res tako bogati, da bomo gradili in vzdrževali na vsakih 2—3 km železniške postaje ne glede na njihovo potrebo? A z druge strani?

Dobova, kamor gravitira devet okoliških vasi in še območje je Kapel s skupno 5000 prebivalci bodoče železniško križišče proti Ljubljani, Zagrebu in Kumrovcu in je kraj tik ob cestah za Brežice in Čateške Toplice, na Bizeljsko in Zagreb ima namesto postaje stavbe le trlo barako v razpadanju, brez vode in še masičesa, kar nam je vsem v sramoto na naši najbolj prometni in pravzaprav mednarodni železniški relaciji, na kateri je Dobova prvo postajališče v Sloveniji z vzhodne strani.

Ali ne bi ta kraj zaslužil primerno postajno poslopje, na katero čaka že toliko let? Ali bomo gradili tam, kjer je to nujno ali pa na mestu, kjer ne bi služilo ničemer postavljati novega postajališča z vsemi napravami, komunikacijami in podobno? K temu vzhrepati tudi osebe, omogočiti zadrževanje vlakov in s tem povzročiti nepotrebne železniške stroške?

Za popularizacijo Čateških toplic je bolj pametno spremiti ime dobovske postaje morda v »Dobova — Čateške Toplice« (kakor n. pr. Lesce — Bled) zato, ker ima relativno najboljšo zvezo s Čateškimi Toplicami, všteti tudi nameravano novo železniško postajališče.

Vsi se odkritosrčno veselimo vsega, kar se gradi v prid družbi, toda velika je kratkovidnost in lahkomišelnost zapravljati velika družbena sredstva in čas za nekaj, kar bi koristilo le nekaterim posameznikom, a pustiti v nemar in po starem tam, kjer je to od našega skupnega interesa in mnogo širšega značaja in kjer bi za mnogo manj dobili več.

Bodimo stvarni!

SMRTNA NESREČA MALEGA OTROKA. — V seriji nesreč zadnjih štirinajst dni je globoko pretresla tragična smrt malega 3-letnega Vladka Budiča, sina cestarja iz vasi Podgričeno pri Brežicah. Otrok je hotel prekorčiti republiško cesto Zagreb—Ljubljana, kjer ga je osební avto, last nekoga izletnika iz Nemčije, podrl na tla in ga hudo poškodoval. Otrok je imel zlomljeno nogo, poškodbe po glavi in po vsem telesu, nato pa ga je ta avto prepeljal v bolnišnico v Brežice. Skrbna zdravniška pomoč pa ni mogla rešiti mladega življenja in je decék drugi dan umrl. Preiskava je doslej dognala, da je voznik avtomobila sicer zaviral vozilo kakšnih 30 metrov, vendar je bila njegova hitrost prevelika, da bi se izognil nesreči, ki je terjala mlado življenje.

Velik promet na tej cesti, zaisti na odseku Bregana — Brežice, je zaradi ozke ceste z ovinki povzročil že marsikakšno nesrečo, vendar upajo, da bo kmalu zgrajena avtocesta odzvela predvsem tranzitni promet in bo to zlo potem odpadlo. Ponovno velja opomin, da majhni otroci ne sodijo brez nadzorstva na cesto, ker so nehoti pogostni povzročitelji nesreč, ki terjajo materialno škodo in človeška življenja.

SAMOMOR V BREŽICAH. — S strelom v srce si je v Brežicah

cah vzela življenje 32-letna mlada mati Slobodanka Josipovič. Po vsej verjetnosti je bila ta mlada mati neozdravljivo bolna in si j. v duševni zmedenosti končala življenje. Za pokojnico žalujejo mož in dva mlada tri- in štirlletna otroka. Umrla žena je bila priljubljena in bo našla svoj zadnji počitek v Zemunu, kamor so jo prepeljali.

Zelo so pošasni. — Kolektiv Vinarne Brežina se sestoji v glavnem iz kolektivja bivše Vinarske zadruge Brežina in šteje nad 30 uslužbencev. Do konca leta 1954 so bili ti uslužbeni organizirani pri sindikalni podružnici kmetijev pri KZ Brežice, lanske leto so pa zrnadi znane atere v podjetju preostali menda kar zaspati. Že od meseca decembra dalje sklicujejo sestanke, da bi ustanovili lastno sindikalno podružnico, ker se kakšni drugi počejo priključiti, vendar tega sestanka do danes še niso imeli. Pozimi so se menda izgovarjali na mraz, sedaj pa na vročino oziroma letne dopuste. Radovedni smo, kaj mislijo vodilni ljudje v podjetju o odlašanju ustanovitve sindikalne podružnice.

V Brežicah je to edino podjetje, kjer nimajo sindikalne organizacije.

Katera cena je prava? — Tovariš S. je pred kratkim kupil pri blagajni železniške postaje v Brežicah povratno vozovnico do Celja in plačal zanj 568 din. Na vozovnici je natiskana cena 504 din. Njegova hčerka je isti dan kupila enosmerno vozovnico s 75-odstotnim popustom in plačala zanj 72 din.

Zelaj bi vedeti, kolikšna je prava cena vozovnice. Med eno in drugo ceno je razlika 8 din. Poraja se vprašanje, kdo je oskodoval, potnik ali blagajničarka?

Dela na tretjem mostu v Brežicah dobro napredujejo. Pred nedavnim smo poročali, da se bližajo tesarska dela pri postavitvi opaža za novi mostovjevo zaključku. Sedaj so tudi dela ljudi, ki so po tesarjih začeli z ukvirivanjem betonskega železa, že v zaključni fazi, za njimi pa bodo začeli z delom betoniranja. Gradbeni material za betoniranje, gramoz in kamenje, s polno paro dovažajo. Betoniranje bo predvideno trajalo dva meseca. Ko bo most skonan in opaž odstranjen, bomo prinesli njegovo sliko, ki bo številne bralce gotovo zanimala.

Kolourat

V nedeljo so imeli v Kolovratu lep praznik. Njihovo gasilsko društvo je razvilo svojo zastavo, nato pa je bila lepa kulturna prireditev.

Slavja se je udeležilo veliko ljudi iz Kolovrata in okoliških vasi. V največjem številu so prišli gasilci iz malone vseh gasilskih društev občine Zagorje

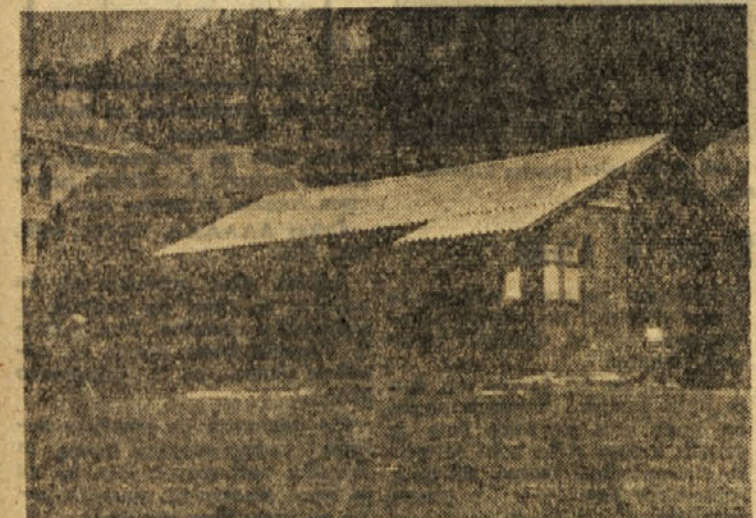
VIDEM-KRŠKO

Nemogoči prostori. — Uradni prostori podružnice okrajnega Zavoda za soc. zavarovanje v Vidmu-Krškem so zares nemogoči. Zavarovanci se večkrat pritožujejo, da je poslovanje podružnice počasno, da morajo po več mesecih čakati na rešitev svoje vloge itd. Vse je mogoče res. Niso pa vsemu temu krivi uslužbeni, pač pa uradni prostori in razmere, v katerih morajo ti ljudje delati. Če so v pisarnah natrpani tako, da drug drugega suvajo s komolci, ker ni prostora, in če mora v sobi s 25 do 30 kvadrat metri delati šest ali celo osem ljudi, ni nič čudnega, če delo zastane, ali če se kak spis pri toliki natrpanosti pisarni kam založi. Takrat gneča v pisarnah ne more vplivati ugodno samo na kvaliteto dela, temveč je škodljiva tudi zdravju teh uslužbencev. Za stranke je prostora komaj dva kvadrata metra v obeh pisarnah. Nekateri uradniki morajo delati kar v predsobah.

Zavod je kupil staro hišo, jo popolnoma prenovil in dvignil za eno nadstropje, vendar mu je baje zmanjkalo denarja, da svoj načrt od kraja izvede in se končno preseli v primerne prostore. Mnenja smo, da vprašanje sredstev za potrebe takšne ustanove ne bi smelo zavirati dela njenih uslužbencev in prizadevanja, da si zavod ustvari ustrezne pogoje za brezhibno poslovanje.

Vačani in vaščani ostalih okoliških krajev so v nedeljo pohiteli na kraju, kjer je osnovna organizacija ZK Zunanjenja obrata rudnika Zagorje odkrila spominsko ploščo padlemu borcu Krautbergerju

K slovesnosti je prišel tudi kolektiv Zunanjenja obrata in mnogi drugi prebivalci občine Zagorje.

V stiski pride vse prav. V tej baraki je našla svoj prostor pesredovalnica za delo našega okraja.

Trbovlje

● SKUPŠČINA OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE. — Pritekeli tedni je bila v sejni dvorani OLO Trbovlje druga redna letna skupščina Zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, ki so se je udeležili poleg delegatov iz vseh krajev našega okraja tudi zastopniki oblasti.

Poročilo o delu Zavoda so vsi delegati prejeli že nekaj dni prej, zato je poročevalce na tej skuščini, tov. Alič, omenil le nekaj najvažnejših stvari. (Op. ur.: O tem poročilu smo pisali podrobno že v prejšnji številki našega lista.) V nadaljevanju so med drugim razpravljali o višini pavšalne pogrebnine, določitvi enotnih dnevnih za zavarovance ter o predračunu novega zakona o pokojninskem zavarovanju. O tem je poročal Zvezni ljudski poslanec, tov. Vill Skrinar.

Na tej skupščini so precej govorili tudi o nujnosti čim prejšnje gradnje lastnega upravnega poslopja.

● POŽAR. — V petek zvečer, nekaj pred pol desetno uro se je nenadoma oglasila rudniška sirena požar! Da, Posestniku Košalnu izpod Gvide je začelo goreti seno, ki ga je imel na prostem — v kupih škoda je kar precejšnja.

● TRBOVELJSKI KULTURNIKI SO SE SPET SESTALI. — V soboto je bil v sejni sobi SZDL spet skupni sestanek vseh trboveljskih »Svobod«, ki se ga je udeležil tudi tajnik Zveze »Svobod«, tov. Roman Albreht. Tov. Albreht si je v dopoldanskih urah ogledal tudi novi Delavski dom. Več o sestanku bomo poročali prihodnjic

Drobne iz brežiških sindikalnih podružnic

»Ljudska potrošnja«, Brežice. — Sindikalna podružnica pri »Ljudski potrošnji« v Brežicah je precej razgibana, bolj v športnem kot v kulturnoprosvetnem pogledu. Članstvo pa se v splošnem premalo poslužuje športnih rekvizitov, ki jih ima v sindikalni sobi na razpolago, kar so že na nekaterih sestankih grajali. Z nastopom jeseni in zime se bo to gotovo popravilo. — V to podružnico so vključeni tudi člani gosliščne podjetja »Krkas«. Glede pobiranja članarine zaslužijo pohvalo, grajo pa glede pošiljanja zapisnikov o svojih sestankih na občinski sindikalni svet, ki pogreša zapisnike o zaseda-

njih DS in UO »Ljudske potrošnje«. »Krkas« pa le pošlje večših kak zapisnik.

Kmetijska zadruga Brežice. — Sindikalno delo te podružnice je omejeno le na pobiranje članarine. O kakšnem kulturnem ali fizikalnem delu v okviru podružnice ni slišati. Le nekaj posameznikov je, ki se na tem področju udeležujejo, a še ti imajo vsi po več drugih funkcij, večina članstva pa stoji ob strani; ne najdejo problemov, ki bi jih zanimali, ali pa jih počejo videti. — V podružnici so vključeni tudi kolektivci iz Zadrugne mlekarne, Zadrugne hranilnice in »Petrola« iz Brežic.

Tovarna pohištva, Brežice. — Ta sindikalna podružnica sodi za naše prilike med večje podružnice, saj šteje nad 130 članov. O sestankih članov se tudi tu kaj malo sliši. Verjetno je, da jih imajo, le zapisnikov ni, ki bi zanje vedel občinski sindikalni svet, če ga že na sestanke ne povabijo. — V tovarni imajo 17 vajencev; če imajo tako malo članskih sestankov, kot ima občinski sindikalni svet njihovih zapisnikov, bodo vajenci kaj malo vedeli o sindikatu. Zapisnika o sejah DS in UO pa mo sploh še niso poslali niti enega.

Cestarji iz Brežic. — Ta podružnica šteje nad devetdeset članov. Članarino je sedaj spravila v red. Težave pa so s sestanki. Cestarji so pač raztreseni ne samo po naši, temveč tudi po sosedni občini. V tej podružnici pa niso okrajni cestarji; ti imajo svoje podružnice okrajnih cestarjev v Vidmu-Krškem. — Mnenja smo, da predsedstvo s pomočjo uprave bi vendar moralo najti način, da bi se člani vsaj vsaka dva meseca zbrali in se pogovorili o stvareh, ki se jih tičejo in se seznanili s perečimi vprašanji. Da cestarji ne bi imeli nobenih problemov, ki jih zanimajo, je malo verjetno, kakor tudi da bi bili z vsem zadovoljni!

SENOVO

Otroci padlih borcev so se vrnili z letovanja. — Senovška Zveza borcev vzorno skrbi za otroke padlih borcev. V tej naglogi ji je uspelo, da je letos vključila v razne kolonije in taborjenja številne otroke padlih partizanskih borcev. Skupina otrok, ki se je vrnila z letovanja v Ljubnem v zgornji Savinjski dolini, je poslala organizacija ZB pismo, v katerem med ostalim pravi: »Nam je tukaj tako lepo, da smo pozabili na vse, in oprostite, tudi na vas, čeprav se moramo zahvaliti vam, da se imamo tako lepo. — Kraj, kjer taborimo, je zelo lep. Okrog nas so lepi smrekovi gozdovi, naš tabor pa je na jasi. Tu so pionirji iz Trbovelj in Zagorja. Ves dan se igramo, jemo in spimo. Najlepše pa je ob tabornem ognju. Takrat se vedno nasmejemo. Kar bojimo se sobote, ko se bomo morali ločiti.«

NA MALEM KAMNU so ustanovili svoje gasilsko društvo, ki je na uspehe, dosežene v kratkem času, precej ponosno. Mlado društvo ima lepe pogoje za delo, saj imajo člani mnogo volje za delo.

MALO VEČ ZANIMANJA BI BILO POTREBNO. — Pred nedavnim je bilo na Senovem dobro pripravljeno predavanje o osnutku novega pokojninskega zakona. Razen upokojencev, ki zaslužijo priznanje, da se res zanimajo za to vprašanje, je bilo od ostalih to predavanje tako slabo obiskano, da se je komaj izplačalo. Če pomislimo, da je važno, da se s tem vprašanjem seznanijo tudi širše množice, potem lahko upravičeno grajamo slabo udeležbo ostalih Senovčanov na tem predavanju, ki jih mora to vprašanje prav tako zanimati kot ljudi, ki so že upokojeni.

FOTOGRAFOVE TEŽAVE

V Brestanici smo brali sledeči oglas:

»500 din nagrade dobi tisti, ki meni pove, kje in kaj je FOTOGRAFIRAL šušnar, divji slikar-švercer, bilo za denar ali plačilo v naturi!!! — Foto A., Brestanica.«

● SKUPŠČINA OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE. — Pritekeli tedni je bila v sejni dvorani OLO Trbovlje druga redna letna skupščina Zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, ki so se je udeležili poleg delegatov iz vseh krajev našega okraja tudi zastopniki oblasti.

● POŽAR. — V petek zvečer, nekaj pred pol desetno uro se je nenadoma oglasila rudniška sirena požar! Da, Posestniku Košalnu izpod Gvide je začelo goreti seno, ki ga je imel na prostem — v kupih škoda je kar precejšnja.

● TRBOVELJSKI KULTURNIKI SO SE SPET SESTALI. — V soboto je bil v sejni sobi SZDL spet skupni sestanek vseh trboveljskih »Svobod«, ki se ga je udeležil tudi tajnik Zveze »Svobod«, tov. Roman Albreht. Tov. Albreht si je v dopoldanskih urah ogledal tudi novi Delavski dom. Več o sestanku bomo poročali prihodnjic

● SKUPŠČINA OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE. — Pritekeli tedni je bila v sejni dvorani OLO Trbovlje druga redna letna skupščina Zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, ki so se je udeležili poleg delegatov iz vseh krajev našega okraja tudi zastopniki oblasti.

● POŽAR. — V petek zvečer, nekaj pred pol desetno uro se je nenadoma oglasila rudniška sirena požar! Da, Posestniku Košalnu izpod Gvide je začelo goreti seno, ki ga je imel na prostem — v kupih škoda je kar precejšnja.

● TRBOVELJSKI KULTURNIKI SO SE SPET SESTALI. — V soboto je bil v sejni sobi SZDL spet skupni sestanek vseh trboveljskih »Svobod«, ki se ga je udeležil tudi tajnik Zveze »Svobod«, tov. Roman Albreht. Tov. Albreht si je v dopoldanskih urah ogledal tudi novi Delavski dom. Več o sestanku bomo poročali prihodnjic

V hrastniski „Svobodi II.“ bodo kmalu spet začeli Z bogatim načrtom v novo sezono

Tale čas so hrastniska delavsko-prosvetna društva malce prenehala z delom. Amaterji posameznih društvenih skupin, pa tudi ostali člani so na zasluženem počitku, nekateri pa ga bodo izkoristili prihodnje dni.

Godba na pihala in pevski zbor sta odšla celo kolektivno na dopust k morju. Svobodarji so namreč menili da je najboljše, če so tudi med dopustom skupaj, kajti tako najlažje pripravljajo načrte za prihodnjo sezono. Sicer pa niti med počitkom niso mirovali. Pevski zbor sta imela pevske vaje tudi na morju.

Deklici ob vodnjaku

Sicer pa gre čas dopustov h kraju in treba bo misliti na prihodnjo sezono. Zatorej bo prav, če nekoliko pogledamo, kako so člani tega društva delali v pretekli sezoni.

Vse, kar je po njihovem mnenju v društvu zastarelo, nameravajo opustiti. In ker se zavedajo, kolikšen vpliv ima društvo na celotno razpoloženje ljudi tega dela Hrastnika, so odločili sestaviti tak program, ki bo povsem zadovoljil vsakega prebivalca. Načrt bo sestavljal celoten kolektiv. Vsak naj po svoje doprinese to, kar meni, da bo društvu v korist.

Težko je med aktivnimi izbrati najboljše. Dobri in prizadevni so bili vsi, brez razlike, pa najsi bo to dramska družina, oba pevski zbor ali godba na pihala. Pa tudi izobraževalni odbor je tam nekako le začel z delom in pripravil članom nekaj zanimivih predavanj.

Mladi zadružniki tekmuje o

Bržkone bo držalo mnenje poznavalcev in seve ljubiteljev lepe slovenske knjige, da je najbolje opravila svoje poslanstvo njihova knjižnica. Ni dolgo, odkar so knjižnico Kmetične tovarne in Steklarne združili in dali društvu. Obe podjetji sta namreč spoznala, da je delavsko-prosvetno društvo tista institucija, ki bo znala in se pri- zadevala najhitreje in najbolje posredovati knjigo bralcu.

Aktivni mladih zadružnikov, ki jih imamo v našem okraju že 15, kar je polovica vseh kmetijskih združenj, prirajejo z uspehom tudi tekmovanja v košnji in četvi. Prireditve aktivov so dobro obiskane. Tako je bilo v Kapelah čez tisoč ljudi in tudi drugod ni obisk dosti slabši. Z vztrajnim in načrtnim delom se mladi aktivji vse bolj uveljavljajo na podeželju in uravničeno pričakujemo, da bodo že v bližnji prihodnosti predstavljali eno izmed najmočnejših naprednih sil na vasi.

Naša okrajna ekipa se je pomerila tudi z mladimi zadružniki drugih okrajev v nedeljo, 12. avgusta. Je namreč bilo rešitve tekmovalcev aktivov v Cerkljah pri Kranju. Naša okrajna ekipa zasluži priznanje, saj se je v ostri konkurenci kar dobro odrezala. Ekipno je namreč zasedla 4. mesto, v tekmovalni posamezniki pa je član AMZ iz Brežic Slavko Deržič zasedel 2. mesto.

Organizacija tega tekmovalja na ni bila najboljša in tudi v pogledu ocenitve smo bili primorani izreči naše nezadovoljstvo.

Se eno otroško igrišče v Brežicah

V Brežicah urejajo ob parku skromno otroško igrišče, ki bo razveseljevalo predvsem otroke južnega dela mesta. Za novo naselje Hrastinec in del starega mesta bodo uredili otroško igrišče ob Jurčičevi ulici, kjer bodo uredili za otroke peskovnik, vrtiljak itd. Tu je po načrtu predvidena tudi zelenica in bi bilo dobro, da bi jo že v jeseni ali spomladi zasadili z drevjem in okrasnim grmičjem, kar bo dalo še lepši izgled igrišču.

Nekoliko misli o pripravah Ljudskih univerz za bodočo sezono

Bolje manj predavanj pa tista kvalitetna

Ko so lansko jesen odbori Ljudskih univerz v Zasavju pripravljali načrte za letošnjo sezono, so marsikje pozabili na nekaj zelo važnih stvari. Zatorej ne bo odveč, če jih povemo in opozorimo vse tiste tovariše, ki bodo v prihodnjih dneh spet sedli za mizo in pripravljali gradivo za prihodnjo sezono.

Druga stvar je v pripravah za predavanje. Ali je res dovolj, če smo natisnili lepke in jih približno na tista mesta? Pokazalo se je, da so bili v večini primerov lepki neopoični. Iz imena teme predavanja ni bilo razvidno, za kaj gre, in ljudje niso vedeli, o čem se bo predavalo. Prav bi bilo, če bi upravniki odbori opozorili na vsakokratno predavanje podjetja, smo čisto pustili enmar. Navadno smo postavili le mizo za predavatelja (marsikje je niso niti pogrnili) in nekaj vrst stolov. Ali ne bi bilo prav, da bi prostore za vsakokratno predavanje nekoliko olepšali, okrasili z zastavami, na zidove pa obesili nekaj parol. In končno na mizo postavili vazico cvetja! Seve ni potrebno, da bi za vsako predavanje posebej okrasili prostore.

In končno najvažnejši! Ponekod so pripravili sicer bogat program predavanj, niso pa računali na to da bo praktično nemogoče izvesti tolikšno število predavanj. Po našem mnenju je mnogo bolje, če bi odbori pripravili le tedenska oziroma štirinajstdnevna predavanja, ta pa naj bi bila resnično kvalitetna in razumljiva vsem poslušalcem. Če do nekdo predaval preveč učeno namen nikakor ne bo dosežen. Zato se držimo načela: manj, pa tisto kvalitetno!

Zaključek letovanj zasavskih otrok Vsega je bilo dovolj!

NAJVEČ PA SONCA, KOPANJA, PRIPOVEDOVANJA, SMEHA — HVALEŽNI SMO VSEM ONIM, KI SO NAM OMOGOČILI PRIJETNE POČITNICE — ODDOLŽILI SE VAM BOMO S PRIDNOSTJO IN VESTNIM UČENJEM

Te dni se vračajo. Vračajo s taborjenj, letovanja ob morju, gora in drugih krajev Slovenije. Vračajo se s polno mero vedrosti prešernega smeha in z zavestjo, da so v teh mesecih videli in slišali toliko, da bi dovolj za obujanje spominov skozi vse prihodnje leto. To je naša mladost. Mladost iz črnih revirjev, tam gori z rudarskih kolonij kmečkih vasi in drugod.

Je bilo vsega dovolj, največ pa sonca, vedrosti pripovedovanja o poteh naših nekdanjih borcev. O njihovih junastvih in silnemu prizadevanju naših delovnih ljudi pri strojih, v jamah in povsod drugod kjer se ustvarja za našo bodočnost. Ni nam mogoče vsako posamezno pismo objaviti. To bi bilo gradivo za več časniških strani. Zatorej se po tej poti zahvaljujemo vsem, ki so nam opisali svoje bogate doživljanje na letovanju. Trdno smo prepričani, in tako ste nam tudi pisali, dragi otroci, da ste v tem času zlate prostosti nabrali novih svežih moči za jutrišnje delo v šoli in vemo, da se poeste s pridnostjo oddolžili skrbi naših organizacij.

Droben, toda pomemben zbornik

Izšlo je „Spodnje slovensko Posavje“

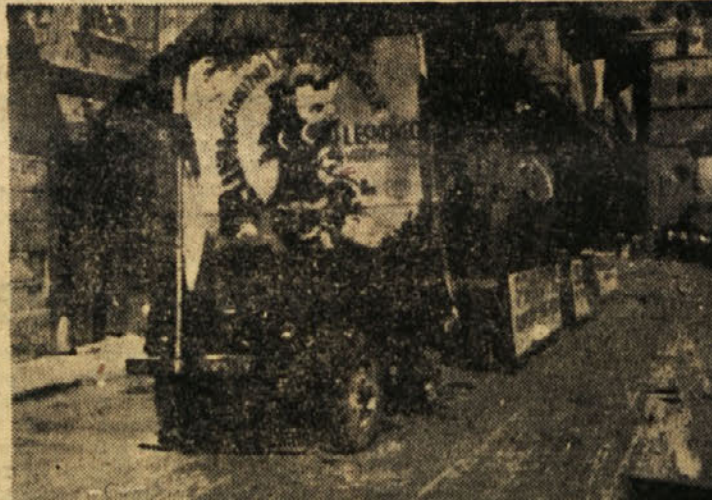
Pravkar smo prejeli »Spodnje slovensko Posavje«, droben toda pomemben zbornik o krajih od Radeč, pa tam do hrvaške meje, o njihovi zgodovini in gospodarskem napredku.

»Spodnje slovensko Posavje« — zbornik za pouk domoznanstva, ki ga v osnovne šole uvaja novi učni načrt, je namenjen zlasti šolski mladini. Založil ga je Svet za prosveto in kulturo pri Okrajnem ljudskem odboru v Trbovljah, gradivo zanj je zbral poseben odbor uredil pa Venčeslav Copic. Knjiga, ki ima nekaj čez sto strani, je natisnjena v 1700 izvodih.

Zbornik je razdeljen v tri dele — v zemljepisni zgodovinski in gospodarski. V zemljepisni del sta prispevala svoje sestavke Fr. Drnovšek in J. Knapič, ki sta obdelala lahko bi rekli v obliki potopisa vse kraje od Radeč do doline Bistrice, ter hkrati obrazložila njihov razvoj, ki so ga dosegli v letih po vojni. Prvi del zaključuje Razlagova pesem »Domovine« in Antona Pahorja črtica »Zakaj so v Kapelah hise rdeče pobarvane«. Sledi zgodovinski del zbornika, ki je razdeljen v trije poglavji. V prvem opisuje S. Škalca življenje na Libni v železni dobi, brežiški grad v preteklih stoletjih in Posavski muzej v Brežicah. Tu je še opis »V srednjeveškem gradu«, ki je posnet po J. Apihu in Fr. Zimnerja sestavek »Na Savi pred sto leti«.

Drugo poglavje je izključno posvečeno borbam za staro pravdo — kmečkemu uporom, naslednje pa dokaj obširno piše o narodnoosvobodilni vojni. V tem delu je objavljenih več spominskih in drugih sestavkov — črtic, odlomkov iz daljših del in slik, kar skupno daje o tem pomembnem obdobju naše zgodovine dokaj jasno podobo. »Spodnje slovensko Posavje« se nato nadaljuje s poglavjem »Naše delo« v katerem so objavljeni sestavki iz večjih posavskih podjetij in združenj, nadalje o družbenem upravljanju in tako dalje. Zbornik se zaključuje s seznamom pomembnih ljudi, ki so se rodili ali pa delali v Posavju in s slikami B. Medveda, ki je pokazal risanje načrtov, florisov šole in zemljevidov domače vasi.

Zbornik »Spodnje slovensko Posavje«, ki je edini te vrste v Sloveniji, nas je prijetno presenetil in lahko njegovim ustvarjalcem k uspehu le iskreno čestitamo.

Občani Videm-Krškega so si bili edini, da tako pisane kmečke revije še niso imeli

Razvite zastave v Loki

V okviru krajevnega praznika Radeč bo imela prostovoljna gasilska četa iz Loke večje slave. Ob 73. obletnici svojega obstoja bo razvila društveno zastavo. Priprave na to slovesnost so že v polnem teku, čeprav bo praznik šele 2. septembra. Vaščani z zanimanjem pričakujejo ta dan, saj to ne bo samo praznik gasilcev, marveč vseh vaščanov. Pri zbiranju

pridruženje pripravili bogat program predavanj, niso pa računali na to da bo praktično nemogoče izvesti tolikšno število predavanj. Po našem mnenju je mnogo bolje, če bi odbori pripravili le tedenska oziroma štirinajstdnevna predavanja, ta pa naj bi bila resnično kvalitetna in razumljiva vsem poslušalcem. Če do nekdo predaval preveč učeno namen nikakor ne bo dosežen. Zato se držimo načela: manj, pa tisto kvalitetno!

Rešitev nagradne uganke iz 33. številke

Pravilna rešitev nagradnega magičnega kvadrata za naše pionirje iz predzadnje številke našega tednika se glasi (vodoravno in navpično): 1. Vera (vcrar); 2. Emil; 3. riba; 4. Alah.

Zreb je prisodil prvo nagrado za rešitev magičnega kvadrata Marinko HRIBAR, učenci 3. razreda osnov. šole Štangotard, pošta Trojane — drugo nagrado pa dobi po odločitvi žreba Branko BREGAR, učenec 4. razreda osnov. šole, vas Hlanje 11, pošta Krmelj na Dolenjskem. Oba bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za poslano rešitve in pozdrave iskrena hvala.

UREDNIŠTVO

Nova nagradna uganka za naše pionirje

1	2	3	4

Rešitve (vodoravno in navpično): 1. dragocena hribina; 2. drugo ime za pisarno ali več pisarn skupaj; 3. odlična, negovana ženska; 4. moško ime.

Črke: AAAAAA, DDDD, MM, RR, UU.

Rešitve nam prinesite ali po pošti do nedelje, 2. septembra opoldne. Dva rešitelja uganke bosta dobila po odločitvi žreba po 1 mladinsko knjigo.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka tudi razred šole, ki ste jo letos obiskovali, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

UREDNIŠTVO

JOSIP JURIS KOZJAK SLOVENSKI JANIČAR PRIREDIL: MARISAL FRANEK BRATKOVIČ

65 Komaj se zakopje v svoje suho ležišče, ko se prikaže drug mož in goščo. Peter spozna — cigana. Zbal se je njegovega maščevanja, zato se pritaji v listje. Cigan se malo ozira okrog, potem odpre vrata pri skednju in gre noter. Lestev je bila prislonsena na oder, kjer je bilo shranjeno seno. Tam si pripravi dolkin med dišečimi suhimi cveticami ležišče in hitro zasmeji.

66 Zdajci prijezdi še kakih pet možakov po stezi od vasi sem. Velik kosorep pes se je podil okrog njih. Kri je Petru zastajala, ko spozna, da so Turki. Poskačejo s konji, privežejo jih k plotu in gredo proti skednju. Iskali so suhega sena za svoje konje, zato gredo precej gledat na skedanj in dva zlezeta po lestvi. Zbudil se je cigan na mrvi in zagleda Turke na lestvi.

67 Plane lokonci in nagel kot strela odpadne prislonseno lestev, da loppeta Turka po tleh. Dolgin tedaj jame trgati deske iz stene v svistih in jih metati na Turke. Morali so pobegniti s skednja brez mrve in, da bi ukrotili cigana, ki jim je glave razbil, zapalili so postlopje. Ali Samol je raztrgal na drugem ogli steno, skočil na zemljo in izgubil v goščo. Še preden so se Turki zavdli.

68 Ta čas, ko so se Turki dajali s ciganom, je pes zavohal preplašenega Petra in ga za nogo izvlekel iz listja. Turki, ki jim je cigan ušel, jezni, se maščujejo nad Petrom. Spodnjo mu nogo zvežejo ga z jermenom za nogo in ga obesijo na prvo drevo tako, da je za pete prost visel med travo in oblaki, nato odjezdijo. Kd je vroja Petra v glavo. Večno šibkeje je ječal.

Velike konjske dirke v V idmu-Krškem Klub za konjski šport „Posavje“ praznuje letos 10. obletnico svojega obstoja

V okviru občinskega praznika Videm-Krško je priredil Klub za konjski šport „Posavje“ minulo nedeljo velike tradicionalne konjske dirke na stadionu „Matije Gubca“. Dirk se je udeležilo preko 5000 ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Na dirkah je nastopilo 33 čistokrvnih kasaških konj od 2 do 10 let in 5 jahalnih kmečkih konj od 5 do 8 let. Bilo je skupno 9 dirk, od teh ena galopska.

Prva dirka „Mladost“: v tej enovredni vožnji so nastopili dvoletni konji kasaškega porekla iz vseh krajev. Temeljna proga je bila dolga 1600 m.

Osma dirka se je imenovala „Krško polje“. To je bila enovredna vožnja za vse konje s področja Dolenjske in Spodnje Posavja. Proga je imela dolžino 2000 m. Prva je bila „Briška“, last Vinka Radkoviča iz Sentjerneja v času 1,58, druga „Beba“, last Jožeta Vizlerja v času 2,10 in tretji „Agi“, last Mirka Salomona iz Sentjerneja v času 2,11.

Deseta dirka pod naslovom „Desetletnica kluba v Krškem“ je bila dvovredna vožnja za 3-letne in starejše konje kasaškega porekla iz vseh krajev. Proga je bila dolga 2600 m.

pej z Bizeljskega za svojo kobilico „Banjo“, ki je dosegla na teh dirkah najboljši čas člena kluba in sicer 1,33.

V heatu sta tekli neodločeno kobilici „Frajlica“ in „Proja“, ki sta morali dokazati svojo hitrost na ta način, da sta še enkrat tekli 1 km, kjer je zmagala kobilica „Frajlica“ v času 1,30 in je tako dobil njen lastnik Ludovik Slavič iz Ljutomera 10.000 din nagrađe.

Ker se je na progi zgodila manjša nesreča, ki pa ni imela hujših posledic niti za vozače niti za konje, je takoj prihitala na pomoč ekipa RK in nudila prvo pomoč.

Klub za konjski šport „Posavje“ je v svojem desetletnem povojnem delovanju priredil vsako leto povprečno po dve prireditvi. Tudi nedeljska prireditve je lahko trdimo, dobro uspele, k čemer je nedvomno precej pripomoglo ugodno vreme.

Zanimiva novost na letnem telovadišču „Partizana“ v Trbovljah

Mednarodna srečanja vrhunskih telovadcev so pokazala, da naši orodni telovadci niso kos mnogim prvina na drugo, ki so pri tekmovalnih odločitvah važnosti za doseganje boljših uspehov. Da bi to stanje izboljšali in da bi naši orodni telovadci

Uspešno mu je

Pionirski nogometni turnir v počastitev narodnega heroja Lojzeta Hlohkrauta

SD „Sloga“ v Trbovljah bo priredilo v nedeljo, 26. avgusta dopoldne ob 9. uri na stadionu SD „Svoboda“ pionirski nogometni turnir in sicer v počastitev spominu narodnega heroja Lojzeta Hlohkrauta.

Za zmagovalca v turnirju je društvo pripravilo lep pokal, ki pa bo preložen. Moštvo, ki si bo pridobilo pokal trikrat zaporedoma, ga bo prevzelo v trajno last, ali pa moštvo, ki si ga bo osvojilo 5-krat v presledkih.

Moštva bodo igrala v vsakim drugim moštvom 2-krat po 15 minut.

Zamisel SD „Svoboda“, da bo priredila ta spominski turnir, in to z našimi najmlajšimi, moramo pozdraviti, hkrati pa je treba poskrbeti za to, da bo tekmovalje res potekalo v vzdušju, ki ka ta lepa prireditve zasluži.

Rudar in Proletarec na startu v področni nogometni ligi 9. septembra

Samo še 14 dni in tekmovalne v področni ligi, namreč v mariborsko-varaždinski nogometni ligi, se bo spet pričelo.

Iz lige je izpadlo simpatično moštvo „Bratstva“ iz Hrastnika in je namesto njega v ligi sedaj „Proletarec“ iz Zagorja. Prejšnji teden so se šli delegati nogometnih klubov področne lige Maribor—Varaždin—Celje in pregledali tekmovalni načrt za novo sezono 1956/57. Sklenili so naslednje:

Dosedanji način tekmovalne ostane nespremenjen in je ustanovitev II. lige nepotrebn. Nova člana te področne lige sta „Proletarec“ iz Zagorja in „Sloga“ iz Cakovca. Za začetek tekmovalja je bil določen 9. september. Iz te lige izpadeta ob zaključku tekmovalja zadnja dva plasirana, v I. cono pa pride avtomatično prvak, medtem ko drugoplasirani igra kvalifikacije.

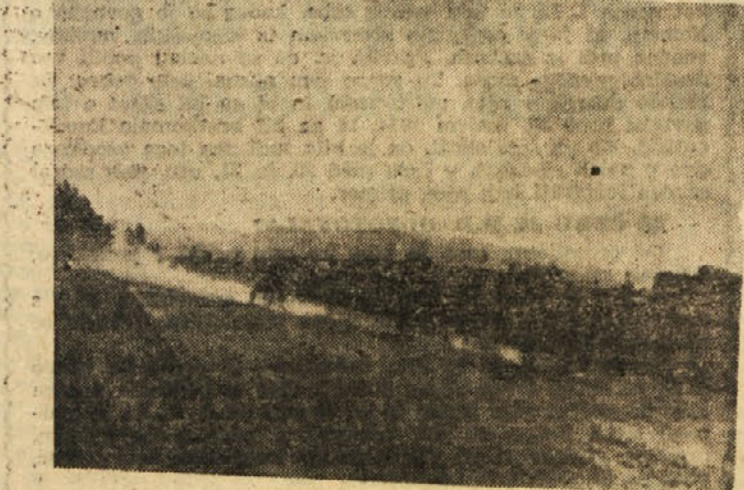
Prvi pari bodo 9. septembra pričeli prvenstveni nogometni ples takole:

Sloga (Cakovec): Branik (Maribor), Kladiivar (Celje): Proletarec (Zagorje), Mladost (Zabok): Zagorac (Krapina), Sloboda (Varaždin): Sobota (Murska Sobota, Rudar (Trbovlje): boba (Varaždin): Sobota (Murska Sobota), Rudar (Trbovlje): Tekstilac (Oroslavljice) in Maribor (Maribor): Jedinstvo (Cakovec).

SPORT V RADEČAH

Namizno-teniški turnir — Pred nedavnim je bil v Radečah turnir mladinskih ekip v namiznem tenisu za prehodni pokal občinskega odbora ZB NOV. Sodelovali so ekipe iz Radeč, Loke, Papirnice in VPD iz Hotemeža. Po lepem in zanimivih igrah so zmagali mladinci Loke v postavi: Milnar, Tavcar, Rogelj, in tako že drugi osvojili ta pokal. Drugo mesto je zasedla ekipa iz Radeč, tretja pa je bila Papirnica.

Odbojka — Na igrišču Papirnice sta se srečala domača rivala — Radeče in Papirnica. Po lepem in zanimivih igrah so zmagali Radečani s 3:0.

Popoldanski del zaključnega dela praznovanja občinskega praznika je bil posvečen tradicionalnim konjskim dirkam. Nad 3000 gledalcev je napolnilo prireditveni prostor in z zanimanjem sledilo dirkam

Prvo mesto je dosegla dvoletna kobilica „Jerca“, last Franca Kerina iz Podbočja v času 2,11. Druga je bila dvoletna kobilica „Ciza“, last Andreja Pavliča iz Dobove v času 2,22 in tretji dvoletni žrebec „Dodod“, last Jožeta Vizlerja iz Velike vasi v času 2,24.

Druga dirka „Posavje“: to je bila ravna galopska dirka za kmečke konje s področja Krško-Sentjerneje. Proga je bila dolga 2000 m, brez izenačenja teže. Prvo mesto je dosegla kobilica „Prama“, last Alojza Goriška iz Sentjerneja v času 2:18,0, druga „Beba“, last Stanica Pungercarja iz Sentjerneja v času 2:18,5 in tretja „Zerjava“, last Avgusta Kromarja iz Sentjerneja v času 2:33,0.

Tretja dirka „Naše združništvo“: to je bila enovredna vožnja za kmečke konje s področja Krško-Sentjerneje, svobodni handicap, proga je bila dolga 1600 m, vozovi z gumpo pa so imeli 40 m dodatka. Prvo mesto je dosegla kobilica „Miška“, last Jožeta Lindiča iz Sentjerneja v času 2,20. Drugo mesto je dosegla kobilica „Ede“, last tov. Vodopivca iz Sentjerneja v času 2,25 in tretje mesto „Pluta“, last Janeza Turka iz Sentjerneja v času 2,25.

Cetrta dirka se je imenovala „Občina Videm-Krško“, enovredna heat vožnja za 4- do 12-letne konje kasaškega porekla iz vseh krajev. Proga je bila dolga 1600 m. Prvo mesto je dosegel „Pliks“, last Ivana Jarnika iz Ljubljane v času 1,32. Drugo mesto „Bajna“, last Ivana Lipeja z Bizeljskega v času 1,33 in tretje mesto „Frajlica“, last Ludovika Slaviča iz Ljutomera v času 1,36.

V peti dirki „Občina Videm-Krško“, ki je bil obenem drugi heat, je dosegel prvo mesto „Pliks“ v času 1,31, drugo „Faktor“ v času 1,32 in tretje mesto „Frajlica“ v času 1,33.

Šesta dirka „Kmečki praznik“ je bila enovredna handicap vožnja za konje kasaškega porekla iz vseh krajev. Proga je bila dolga 2000 m. Prva je bila „Frkla“, last Franca Sriena iz Komende v času 1,36, druga „Rose-Mary“, last Huberta Krizanca iz Dobove v času 1,37 in tretja „Dita“, last Ivana Balona z Bizeljskega v času 1,42.

Prvo mesto je odnesel par „Perna-Proja“, last Joška Slaviča iz Ljutomera v času 1,38.

Ob desetletnici delovanja je Klub za konjski šport „Posavje“ dal prehodni pokal članu kluba za najhitrejšega konja na teh dirkah. Pokal je dobil Ivan Li-

Prvenstvo Slovenije v plavanju — II. razred

Se en uspeh plavalcev Celuloze z Vidma-Krškega

V nedeljo, 19. avgusta, je bil v Slov. Konjicah drugi del prvenstva LRS v plavanju II. razreda. Sodelovali so člani in članice „Celuloze“ z Vidma-Krškega, „Rudarja“ iz Trbovelj, „Nep-tuna“ iz Celja in „Panonije“ iz Murske Sobote. Poleg gostov so nastopili tudi plavalci domačega „Partizana“. Kakor je bila „Celuloza“ uspešna že v prvem kolu, tudi to pot ni razočarala in si je osvojila naslov prvaka Slovenije v plavanju v II. razredu.

Rezultati:

Moški, 100 m prosto: 1. Cim-perski (C) 1:10,5; 2. Letnik (Rudar) 1:10,8; 3. Klančnik (N) 1:11,2; — **200 m prsno:** 1. Hauck (R) 3:16,2; 2. Dragan (C) 3:16,4; 3. Baudek (N) 3:20,4; — **100 m metulček:** 1. Ivačić (C) 1:29,6; 2. Zibert (C) 1:29,6; 3. Santo (R) 1:30,9; — **400 m prosto:** 1. Zelenšek (R) 5:28,4; 2. Klančnik (N) 5:41,9; 3. Iskra (C) 6:08,8; — **100 m hrbtno:** 1. Zelenšek (R) 1:21,7; 2. Izmažlovič (P) 1:26,2; 3. Kaplan (C) 1:28,8; — **4x100 m prosto:** 1. Rudar II 4:58,0; 2. Celuloza 4:58,1; 3. Neptun 5:02,4; — **4x100 m mešano:** 1. Rudar I 5:37,5; 2. Rudar II 5:44,8; 3. Neptun 5:50,6.

Zenske, 100 m prosto: 1. Gro-zina (C) 1:26,0; 2. Lilek (C) 1:31,2; 3. Kočar (R) 1:33,5; — **100 m prosto:** 1. Breskvar (C) 1:35,7; 2. Božičnik (C) 1:39,6; 3. Miholič (P) 1:42,3; — **50 m metulček:** 1. Breskvar (C) 42,8; 2. Miholič (P) 43,8; 3. Junc (C) 43,8; — **100 m hrbtno:** 1. Kočar (R) 1:38,2; 2. Kramberger (P) 1:40,4; 3. Lilek (C) 1:41,4; **4x50 m crawl:** 1. Celuloza 2:42,6; 2. Panonija 2:59,4; 3. Neptun 3:18,0.

Končno stanje točk: 1. Celuloza 226, 2. Rudar 169, 3. Neptun 79, 4. Panonija 64.

Plavalci „Celuloze“, ki so se v zadnjem času v plavalnem športu že večkrat izkazali, želimo tudi v bodoče še nadaljnje uspehe. Poleg častnega naslova Slovenije v II. razredu so si osvojili tudi častni naslov v plavalnem prvenstvu pionirjev.

Radio Ljubljana v tem tednu

Poročila postajalce vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 radijski dnevnik in ob 22.10. Oddaja „Zelzeli se — poslušajte“ ob delavnikih ob 14.40, ob nedeljah pa ob 14.15. Kmetijske navete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. „Naš tednik“ vsak delavnik ob 6.20, oddaja „Dobro jutro, dragi poslušalci!“ (pester glasbeni spored) na vsak delavnik ob 5.00 do 7.00.

NEDELJA, 26. AVGUSTA

6.00–7.00 Pisana vrsta domačih pesmi in napevov za prijetno nedeljsko jutro. 7.35 Operetna in lahka glasba. 8.00 Otroška predstava — Franjo Vouk: Lisica je prav ziva zver (radijska igra). 8.30 To in ono iz arhiva slovenskih narodnih pesmi. 9.30 Se pomnila, čuvajči — Jože Pahor: Ko je umiral pacifi-sist. 11.35 Mala revija lahke glasbe. 13.30 Za nase vas. 15.45 Prenos z evropskega prvenstva v veslanju na Bledu. 18.00 Radijska igra — Horvat: Danes je moj rojstni dan. 21.00 Sportna poročila. 21.10 Prenos reportaže z evropskega prvenstva v veslanju na Bledu. 21.25 V svetu ritmov in melodij.

PONEDELJEK, 27. AVGUSTA

11.50 Za dom in žene. 12.00 Slovenske narodne pesmi v prireditvi Franceta Marolta in Zorka Prečlovca. 12.40 Laha sport izvala Mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbecka. 14.30 Radijski leksikon. 16.00 Utrinki iz literature. — Janez Gradnik: Slovo. 16.20 V svetu opernih melodij. 18.00 Kronika iz naših mest: Krulavec. 18.45 Kulturni obzorik. 19.00 Reportaža z evropskega prvenstva v veslanju na Bledu.

TOREK, 28. AVGUSTA

8.00 V pesmi in plesu po Jugoslaviji. 10.40 Pisana sporod slovenskih narodnih pesmi. 12.00 Melodije za razvedrilo. 13.35 Pester spored opernih melodij. 14.30 Za dom in žene. 15.35 Slovenske narodne pesmi po Gorenjski vokalnici kvintet, vmes igrajo veselji godci. 16.00 Utrinki iz literature — Peter Kočič: Novela. 18.00 Sportni tednik. 18.30 Skladbe slovenskih avtorjev pje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikočka. 18.50 Znanstveni teleton: Aviomatizacija in stavke. 19.00 Reportaža z evropskega prvenstva v veslanju na Bledu. 20.30 Tedenski notranjopolitični pregled.

SREDA, 29. AVGUSTA

11.05 Simfonični plesi in rapsodije. 12.40 minut v veselim planjarju in kmečko godbo. 13.15 Iz filmov in glasbenih revij. 18.00 Reportaža. 18.15 Skladbe za rame instrumente. 18.45 Radijska univerza — Prof. dr. Oskar Reja: Obramba proti toči z raketi. —

CETRTEK, 30. AVGUSTA

12.00 Popularne melodije iz orkestralne glasbe. 12.40 Lahka glasba. 14.30 Turistična oddaja. 15.35 Pohorski fantje tolo in igrajo. 18.00 Iz naših kolektivov. 18.50 Domače aktualnosti. 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov — sodeleujejo priljubljeni ansambli in solisti.

PETEK, 31. AVGUSTA

8.50 Popularne melodije. 9.30 Literarna oddaja: Slovenske romane. 11.50 Za dom in žene. 13.15 Za prijetno razve-

drilo. 18.00 Novi filmi. 18.10 Odločki Massenetovih in Gounodovih oper. 19.00 Reportaža z evropskega prvenstva v veslanju na Bledu. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 1. SEPTEMBRA

11.05 Maio od večeraj in malo od dneva. 11.45 Pionirski kotiček. 12.40 Iz Mariborski instrumentalni ansambel. 13.35 Slavne arije s slavinski solisti. 14.30 Ten-denski sporni pregled. 16.20 Koncert po željah. 18.45 Okno v svet: Japonska danes in jutri. 20.00 Veseli večer. 22.15 —23.00 Oddaja za naše izseljence — na valu 327.1 m.

Kinematografija

Kino „Svoboda“ — Trbovlje II — bo predvajal od 24. do 26. avgusta franc. krim. film „Obsedenost“; od 27. do 29. avgusta amer. barvni film „Žene z neapeljskih ulic“; od 31. avgusta do 3. septembra ruski barvni film „Cvrček“.

Kino „Svoboda“ — Zasavje — Trbovlje: od 23. do 27. avgusta ob 17. uri in 19.15 amer. western film „Pót za Aribus“, za mladino v nedeljo ob 15. uri po znižani cenji; od 28. do 30. avgusta ob 17. uri in 19.15 ameriški film „Bell jorgovane“.

Kino „Partizan“ — Sevnica: od 25. do 26. avgusta ameriški film „Kapetan Kidd“; 1. in 2. septembra nemški film „Jaz in moja žena“.

Kino Brežice: 24 in 25. avgusta amer. barvni film „Dvojbo v džunglji“; 26. in 27. avg. amer. barvni film „Poslednji sem videl Pariza“; 28. in 29. avg. amer. film „Trije pustolovci“; 31. avg. do 2. septembra franc. film „Lisbonske noči“.

Kino Breznica: od 24. do 26. avg. amer. barvni film „Džipsi — črni konji“; 29. in 30. avgusta ameriški pustol. film „Rumeno nebo“; od 31. avg. do 2. sept. amer. barvni vojaški film „Cena slave“.

Kino „Svoboda“ — Dobrna — Trbovlje: od 25. do 27. avgusta nemški zabavni film „Veliki grešnik“ (v glavni vlogi Paul Hörbiger); 29. in 30. avg. domači film „Deklica in hrast“.

Preskrbeti za telovadce na drugo lovilno pripravo.

Ze nekaj časa je opaziti na letnem telovadišču trboveljskega „Partizana“ več telovadcev in tudi radovednežev, kjer je postavljena pri drogu lovina naprava. Ni dvoma, da naši telovadci ne bi izvajali najtežjih odskokov s to lovilno pripravo. saj se ob asistenci znanega izkušenega telovadca tov. Mirka Bizjaka in dveh drugih telovadcev, ki stojata pri lovilni vrvi, telovadec počuti povsem varnega pri izvedbi tveganih odskokov.

Z novo lovilno napravo za izvedbo odskokov na drogu nudi TVD „Partizan“ v Trbovljah številnim domačim in ostalim orodnim telovadcem v okolju možnost, da se izpopolnijo v vajah in odskokih z droga.

G. S.

Vremenska napoved za prihodnji teden

V splošnem bo suho, povečini jasno in vroče vreme. Manjše poslabšanje oziroma krajnje nevihte predvsem v alpskem svetu bodo verjetno ob zaključku tekočega tedna (okoli 26. avgusta) in zlasti v drugi polovici prihodnjega tedna (okoli 30. avgusta).

Dr. M. V.

Športni dan Bratsva

To nedeljo so prišli ljubitelji športa v Hrastniku spet na svoj račun. Športno društvo „Bratstvo“ je namreč pripravilo obsežen in pisan „Sportni dan“, ki se je začel že zgodaj dopoldne s pokalnimi turnirjem v kegljanju. Dopoldne je bilo še pionirsko nogometno tekmovalje, pokalni turnir v odbojki, nogometna tekma med NK „Trgovec“ (Hrastnik) in mladinci „Bratstva“, za zaključek pa je bil še šaljivi prizor s tekmo v vrehčah.

Sportni dan se je nadaljeval popoldne s tekmovaljem za pokal v nogometu, v katerem so poleg domačega „Bratstva“ in „Rudarja“ sodelovali še nogometski zagorskega „Proletarca“ in „Svoboda“ iz Trbovelj.

Zelo zanimiva je bila tudi tekma starih nogometišev rudnika in steklarne.

OBJAVE in oglasi

OBVESTILO

Vpisovanje v gospodinjstvo šolo v Trbovljah bo 3. in 4. septembra od 10. do 17. ure.

Za vpis so potrebni:
1. prvojnja, kolkovana s 30 din državne in 20 din obč. takse;
2. rojstni list;
3. zadnje šolsko spričevalo;
4. pismena izjava staršev, da bodo plačevali mesečno 1500 din (za učence iz območja trboveljske občine).

Pričetek pouka 5. septembra. **Uprava šole**

RAZPIS

Občinski ljudski odbor Brežice razpisuje po 1. čl. zakona o od. dajanju in izvajanju gradbenih del (Ur. list LRS, št. 17/77/55) in 3. čl. pravilnika o postopku pri javni licitaciji za oddajo gradbenih del (Uradni list LRS, št. 17-81/55)

drugo javno pismo licitacijsko za gradnjo 12-stanovanjskega bloka v Brežicah

1. Predračunska vsota gradbenih del znaša 24.497.425 din. 2. Rok dovršitve gradbenih del, t. j. vključno s tretjo fazo, je 31. december 1956, za dokončno dovršitev pa 31. avgust 1957. 3. Licitacijska obravnava bo 8. septembra 1956 ob 8. uri zjutraj v sobi predsednika občinskega LO Brežice. 4. Ponudbe se sprejemajo do vključno 8. septembra 1956 do 8. ure. 5. Ponudbe morajo biti opremljene v skladu z določili pravilnika o postopku pri javni licitaciji za oddajo gradbenih del (Ur. list LRS, št. 17/55). 6. Pogoji investitorja so zainteresentom na razpolago dnevno od 8. do 12. ure v sobi št. 21 na Občinskem ljudskem odboru Brežice. 7. Projektni elaborat lahko zainteresent dvignejo proti kavčici v sobi št. 21 na Občinskem LO Brežice.

Investitor

STANOVNJSKA SKUPNOST OBČINE BREŽICE

PRODAM KUHINJSKO OPREMO IN SPALNICO — Ivan Knaflič, Trbovlje št. 1, kol. 1. maja 22.

JAVNA ZAHVALA

Podpisani Leopold JUG, kolov iz Sevnice, se javno zahvaljujem Državnemu zavarovalnemu zavodu za izplačano vsoto, ki sem jo prejel od DOZ ob nezgodi. Vsakemu priporočam zavarovanje, ker nihče ne ve, kje ga čaka nesreča.

Leopold Jug, Sevnica.

PREKLIC

Preključem neresnične vesti o Romanu Špacapanu in njegovi ženi in se jima zahvaljujem. Da sta odstopila od tožbe. — Ladislav Kuček, Hrastnik 35.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega sina in brata **ALOJZA MAVSARJA**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, ga obušli s cvetjem in nas tolažili ob težki izgubi. Posebej se zahvaljujemo podjetju „Elektro-Krško“ za naklonjenost in prevoz in vajencema tega podjetja Kostevcu in Leksetu, ki sta ga spremljala na poti domov.

Užaloščena družina Mavsar
Zejna 13

ZAHVALA

Ob smrti našega preljubega očeta

TONETA KERŠIČA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, ga obušli s cvetjem in venč ter nam v teh težkih dneh stali ob strani.

Prav lepa hvala za skrb v času njegove bolezni dr. Cveti Novakovi.

Zalujocha družina Keršič
in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega ljubelega moža in očeta

IVANA KRZANA

prisrčno zahvala vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zahvala pevcem kakor tudi darovalcem venev.

Posebno zahvalo izrekam Okrajni upravi za ceste v Trbovljah, ki nam je v tem tragičnem trenutku takoj priskočila na pomoč.

Zalujocha žena in otroci

PRIDITE IN OGLEDITE SI TRADICIONALNO II. Mednarodno razstavo vin

od 15. avgusta do 2. septembra 1956 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

Razstava vin iz vseh kontinentov sveta — Najmodernejši vinogradniški in kletarski stroji — Ostala pomožna sredstva — Tradicionalna poskušnja vin.

Sodelujejo: Anglija, Alžir, Avstrija, Avstralija, Bolgarija, Ciper, Čile, Francija, Grčija, Italija, Južna Afrika, Madžarska, Malta, Maroko, Mehika, Portugalska, Romunija, Španija, Nemčija in Jugoslavija.

Za obisk se poslužite 25 odst. popusta na železnici!

Vsega DO malem ZA vse

7 DNI PO SVETU

Londona konferenca 22 držav, ki naj bi po zamisli avtorjev rešila sveski problem, se približuje koncu. Po razmeroma milih razpravah sta se izkristalizirali dve mnenji: »večinstvo« in »manjšinstvo«. Prvi načrt, ki ga je v imenu ZDA Vel. Britanije in Francije predložil ameriški zunanji minister Dulles, se zavzema za poseben mednarodni odbor, ki naj ob sodelovanju Egipta določa mednarodno upravo in nadzorstvo nad Sueskim prekopom, drugi načrt, načrt indijskega predstavnika Menona, pa naj bi priznal Egiptu popolno suverenost do Sueskega prekopa in samo podzavljeno kot akt, o katerem ni mogoče razpravljati, z nacionalno egiptovsko družbo pa naj bi bil povezan poseben posvetovalni organ vseh tistih dežel, ki prekop uporabljajo.

Tako prvi kot drugi načrt se seveda zavzema za ponovno potrditev konvencije iz l. 1888, ki zahteva popolno svobodno plobo za vse države sveta in ob vsakem času.

Sumljiva večina

Nekateri govorniki, med njimi sovjetski zunanji minister Šepilov in indijski predstavnik Menon, so takoj ob pričetku konference opozorili, da so pobudniki londonskega sestanka — Vel. Britanija, Francija in ZDA — povabili samo take države, o katerih so vedeli, da bodo v glavnem podprle njihove načrte. Tako so si torej že vnaprej zagotovili potrebno večino. Položaj bi se spremenil, če bi bile navzoče tudi naslednje nekdanje Avstro-Ogrske, med njimi Jugoslavije, ter dežele srednjega Vzhoda.

Toda omenjena govornika sta opozorila tudi še na nekaj drugega: da brez Egipta ni mogoče sklepati o ničemer. Potrebna je torej nova, širša konferenca, ki bi tudi potrdila konvencijo o svobodni plobi. Egiptu pa priznala njegove neokrnjene pravice do prekopa. Egiptovska vlada se spriču tako revne udeležbe v Londonu ne bo šutila dolžne, sprejeti kakršne koli obveznosti, o katerih ni sama sklepala.

Večina na londonski konferenci ni upoštevala dobromernih svaril. Kot kaže, bo vso gradivo z londonskih posvetovalnih prenesla Kairu kot gotova dejstva. Egipt jih bo zavrnil. Mednarodna napetost, ki jo je ravno povzročila sveska kriza, tako ne bo popustila. Toda o tem prihodnjic.

Eisenhower znova kandidat

Ta teden so tudi »onkraj luže« opravili dve težki nalogi. Demokratska stranka je izbrala za svojega kandidata za bodočega

predsednika ZDA Stevensona, republikanci pa sedanjega predsednika Eisenhowerja. Sedaj pa se bo šele pričela odločna in trda predvolilna borba. Demokrati bodo bogato izkoriščali resnico, da je predsednik Eisenhower v bistvu bolan in da ne bo več zmožen prevzeti tako odgovorno nalogo, republikanci pa bodo zavračali te trditve. Eisenhowerjeva osebnost je namreč zelo priljubljena tudi med sicer demokratskimi volivci in »neodločenimi«.

Mir na Cipru

Voditelj gibanja ciprskega prebivalstva za združitev z Grčijo general Grivas je sporočil prek posebnih letakov, da je gibanje ustavilo sovražnosti. S tem želi pokazati, da je za posredna pogajanja.

Atenski tisk je ob tem ne-nadnem dogodku poudaril, da je gibanje pokazalo svojo moč, ko si upa nastopiti tudi z miroljubnim predlogom. S tem je tudi izšlo iz britanskih rok-trditev, češ da noče pogajati.

Britanska vlada je precej hitro reagirala. Ciprski guverner Harding je že objavil pogoje »za predajo upornikov«. Orožje naj pade v prihodnjih treh tednih. Tisti, ki se bodo odločili za odhod v Grčijo, bodo lahko odšli brez kakršnih koli ovir. Vsi tisti, ki bi želeli ostati na otoku, pa bodo prišli pred sodišče »zaradi napadov na osebe«.

Zelo verjetno gibanje takih pogojev ne bo sprejelo. General Grivas je že v letaku opozoril, da prenehanje sovražnosti še ne pomeni, da so njegovi borci položili orožje.

Avtomobilski promet v New Yorku

Največje ameriško mesto se je do sedaj lahko ponašalo z največjim številom prebivalstva v Ameriki, v svetovnem merilu pa je takoj za Londonom. Sedaj se mu obeta, da se bo postavilo z novim in svojevrstnim rekordom, namreč da je na njegovih ulicah skoraj vsak dan približno toliko avtomobilov, kot ima prebivalcev. Posledice naraščajočega prometa vse bolj grozijo desetmilijskemu mestu, da bodo popolnoma zavrle ves promet.

Ziasti pereče je to vprašanje v središču mesta, Manhattanu, kjer živi osem milijonov prebivalcev, ki zaradi velikega števila avtomobilov sploh ne morejo več na ulice. Strokovnjaki za promet skušajo najti najboljše možno rešitev tega problema, vendar vse kaže, da ne bo drugega izhoda, kot zapreti za ves Manhattan avtomobilski promet. Položaj pa seveda ni nič boljše za predmestja New Yorka, kjer so oblasti že do sedaj izdale nekaj čez tri milijone soferskih dovoljenj lastnikom

Gremo po Jugoslaviji

(Nadaljevanje)

V Bitolju smo presedlali na avtobus. Bitolj je bil presenečenje za nas: snažno, ljubko mesto in v njegovih restavracijah postrežba, ki jo je nekdo pravilno ocenil kot »slovensko«. Kaj je s tem mislil, lahko uganete sami.

Avtobus je bil — kot večina makedonskih — TAM in je strahotno hropel po klancih in serpentinah proti Prespanski jezeru. Tega smo videli žal le od daleč. Njegova okolica je znana po dobrem grozdju in obilici kvalitetnega sadja.

Koliko časa smo ostali na Ohridu, se ne spominjam več. Na vsak način premalo.

Naš prvi vtis nas je menda malce zmedel. Okrog nas morje sotorov. Jezero. Kopalci. Preko jezera starinsko mesto s hišami, ki so si strehe pritiskile preveč na oči, pa morajo vzdigovati obraz, da kaj vidijo. Na jezeru čolni in vse naokrog vroče južno sonce.

»Parkirali« smo zopet v domu Počitniške zveze in nato odšli na ogled. Takoj smo se domenili z nekimi zagrebškimi izletniki za košarkarsko tekmo in smo jih »slavno« premagali.

Nekega jutra smo se odpravili z malo motorno ladjo na najjužnejši konec naše domovine — na samostan svetega Nauma, ki je dolgo vrsto let igral važno vlogo v makedonskem kulturnem življenju. Ustanovil ga je neki učenc svetega Cirila in Metoda po imenu Naum. Cerkev sama pa je taka kot vse makedonske: silno stara, polna resnih fresk in izzarevajoča neko preprosto, a mogočno patriarhalnost. In čisto strokovno: raško-bizantinski arhitektonski slog.

Nedaleč od tu je izvir Črna Drina in od tam »lahko pljušne« v Albanijo, kot je nekdo rekel. Sicer pa je Črna Drina čudovit, neko temnozeleno vodno rastlinje mu daje res neko

»črtno« in kot žalni trak se vije med visokimi zelenimi vrhami — žaluškami.

Rad bi vam pokazal sliko nevihte na Ohridu, pa je žal pretemna za klišé. Torej mi morate verjeti kar na besedo, da je izgledala kar precej strahotno. In to iz več vzrokov. Prvič, ker nevihta že tako po naravi zelo strahotno izgleda. Drugič: usodno je bilo to, da se je ravno najbolj razbesnela, ko smo se vračali z ladjice preko jezera domov in so se naši žledoci počutili precej nenavadno... In tretjič: zaradi nevihte smo ostali skoraj brez kosila in verjeme, da je bilo to najhuje.

Naslednji dan smo si ogledali mesto. Je zelo staro in hiše so zidane na svojevrsten način: spodaj ozke, zgoraj široke.

Videli smo tudi veliko ohridsko ribogojnico in v njenih bazenih po pol metra dolge sloviče ohridske postevi. Tu bi bil dober lov...

Se nekaj smo videli, kar je bilo vredno pogledati: makedonsko osrednjo šolo za duborez. Duborez je neke vrste lesorez, vendar mnogo bolj popoln kot naš običajni. Motivi so večinoma rastlinski, toda listi, vejice in stbla niso samo plastično nakazana, ampak je vsak detajl čisto posebej izrezljan. Seveda je to delo, ki terja za majhno ploskev cele mesece truda. Veliki ikonostasi — oltarji, ki smo jih videli v cerkvah sv. Jovana Bigorskega in sv. Spasa, pa so terjali cela leta dela. Mislim pa, da je to najdragocenejša ljudska umetnost, ki je kdaj živelja med jugoslovanskimi narodi in da so imeli Makedonci presneto prav, ko so jo obnovili.

Nekega jutra smo odpotovali z Ohrida skozi Strugo in nato ob Belem Drinu proti Skoplju. Mimogrede smo se ustavili za nekaj minut pri hidrocentrali Mavrovo. Tu bo nekoč verjetno še lepo letovišče, kajti jezero bo dolgo okoli 30 kilometrov.

Nato se spuščamo s te visoke planote v rodovito tetovsko kotlino, kjer se vozimo ob Vardarju. Prvo večje mesto na naši poti je Gostivar, nato pa Tetovo s svojo znamenito »šareno džamijo«.

(Nadaljevanje sledi)

IZZA KULIS DRUGE SVETOVNE VOJNE

Ženska, ki bi lahko prepričala osvoboditev Evrope

(Po magazinu »300 čuda«)

Pa vendar: meni se je zdelo, da je ta ženska kakor rojena za odličnega »tajnega agenta«. Medtem pa...

● KROG SUMLJIVIH OSEB SE ZOŽUJE

Gospa D.D., zelo lepa plavčica, nekoliko strogega obraza, je bila ženska druge vrste. Po rodu je bila iz Južne Amerike, vendar rojena v ZDA. Poročena je bila z inženirjem, ki je delal v neki ladjedelnici. Njen mož, ki je bil dober strokovnjak, se je rodil na Poljskem, a je še kot otrok prišel v New York.

Ta gospa, ki je bila manj radovedna in manj brbljava kot gospa L.L., je bila vsa iz sebe, kadar se je govorilo o Nemčiji, ki jo je sovražila predvsem iz ideoloških vzrokov, vendar tudi iz osebnih. Pravila je, da so nacisti pobili vso družino njenega moža. To gospo sem poznal zelo dobro. Če bi kdo dvomil v njen patriotizem in bi ga bil slišal o tem govoriti pred 29. majem 1944, bi ga bil kratkoma knock-outiral. Ko pa sem slišal, da je bila tudi ona tega usodnega dne v naših pisarnah v času med 20. in 21. uro, sem moral seveda raziskati tudi njen primer.

● ČEMU JE D.D. ODPOTOVALA?

Od osumljenih oseb je bila, ko sem pričel s preiskavo, odsotna samo ona.

»Odsla je pred pol ure po službenih opravkih v štab s kapetanom I.K.« mi je rekla njena prijateljica. »Vrnila se bo najbrž jutri zjutraj.«

To pojasnilo, ki je bilo zanesljivo, bi postavilo gospo D.D. če že ne izven vsake sumnje vsaj iz področja našega dela do naslednjega jutra, če ne bi general A.A., ki je podpisal njun naolog za pot, pristavil s povsem nevtralnimi, uradnim glasom: »Glej, glej! Oba sta torej odšla šele zvečer, oditi pa bi morala že opoldne!«

»Mislim,« je na to rekla prijateljica, »da je moral biti odhod preložen zaradi gospe D.D., ker jo je ves dan močno bolela glava.«

Ko je potem general izrazil svoje nezadovoljstvo, je njena prijateljica še pristavila: »Mislim, da je gospa D.D. bolna že nekaj dni.«

»A tako,« je rekel general, ki je bil s tem pojasnilom povsem zadovoljen.

General je bil morda zadovoljen, jaz pa ne. Prav tako nista bila zadovoljna s pojasnilom obojaja sodelavca. Vojna je pač povečala našo fantazijo in nas napravila nezaupljive. Tako se nam je tudi pojasnilo prijateljice D.D. zdelo malo verjetno.

● KAKO JE POTEKALO IZPRAŠEVANJE?

Prijateljico D.D. smo zasliševali zelo strogo.

»Ali je gospa D.D. navado, da je hodila po vas v vašo pisarno?«

»Da, vsak dan. Včasih opoldne in zvečer.«

»Ali se je zanimala za dokumente, ki so bili v vaši pisarni?«

»Imela je navado, da jih je včasih pogledala.«

»Ali je bila zvečer ob 19.55 pri vas, ko ste zapisovali službeno pošto generala X v register, preden ste ves šop listin dostavili poročniku B.B., ki jih je moral prepisati na stroj?«

»Verjetno da. Gospa D.D. je vedela, da bom odšla iz pisarne ob 20. uri. Pome je prišla nekaj minut prej.«

»Sodeč po besedah vašega tovariša B.B. je gospa D.D. prišla zvečer mnogo prej, morda že ob 19.30?«

Opustošenje v Cal. Ena izmed slik, ki razkriva grozote eksplozije dinamita v Kolombiji

V OBJEMU HUERTO LOPEZ

ZELENEGA PEKLA

ROMAN 24 Priredil Vlado Pečar

Ko je vse odpovedalo, ni preostalo drugega, da smo ga ustrelili. Zal pa s tem nismo rešili slušalk, membrane so bile docela razgrizene, slušalke neuporabne.

Lofraso si je od jezice pulil lase in preklinjajoč poskušal popraviti nastalo škodo. To je bilo laže rečeno nego storjeno — naša radijska zveza s svetom je bila na mah prekinjena.

Zbolel je tudi Alonst Araulo. V nekaj dneh so njegova polna, rjava lica upadla in njegov obraz je zadobil bolesto, sivovoščno barvo. Ker ga niso mučile bolečine, je bilo tem težje ugotoviti, kaj mu je. Zalosten in pobit je prenašal na plečih težko filmsko kamero in videli smo, koliko truda ga je stalo ugoditi našim prošnjam, naj ta ali oni prizor sname na film. Prej je bil povsod prvi, nič ni ušlo njegovemu budnemu očesu, zdaj pa tako sprememba! Sledil sem z očmi dr. Vegi in se v strahu spraševal, ali sploh še imamo kaj zdravil, kajti naš zdravnik je začel vsako bolezen zdraviti s praški — v te pa že od nekdanj nisem imel zaupanja.

Odprave se je polastila zla volja. Disciplin se je zrahljala. Peoni so začeli odrekati poslušnost. Kadar koli je polkovnik Loos izdal kako povelje — po stari navadi v kratkih in jedrnatih stavkih, ki so zveneli začudo osorno — je bilo slišati tudi nejevoljno mrmranje, najboljši znak, da z nosači nekaj ni bilo v redu. Opazil sem, s kako prežetimi, surovimi očmi so lovci motrili cabocose. Vse to mi ni prav nič ugodilo.

Odkar nas je začela spremljati nesreča, se je vrstil dogodek za dogodkom z naravnost filmsko naglico. Nekega dne je spodrsnilo inž. Ariosto Rolando, padel je z obrazom naprej na štrleče konice vej, ki so jih pred tem posekali peoni. Ko smo skočili k njemu, da bi ga dvignili, se je ječe obrnil in

tedaj se mi je v grozi stisnilo srce — iz očesa se mu je vlekla dolga sluzasta nit. Iztaknil si je oko.

Poklicali smo dr. Vego. Nagnil se je nad ranjenca in ga pozorno ogledoval. Razkužil mu je rano in jo zavezal, ko se je obrnil, je srečal moj poizvedujoč pogled in mi značilno pokimal. Razumel sem. Po kratkem premoru smo nadaljevali pot. Ing. Ariosto je na pol visel, na pol hodil ob Padillu Angelicu, ki ga je ves čas skrbno podpiral. Zeleli smo si odmor, toda polkovnik Loos nas je gnal, ne meneč se za naše vzdihne in nerganje, dobro vedoč, da je taborjenje mogoče le na planem.

Nekega dne so lovci okoli našega tabora naleteli na odtise indijanskih nog. Prestrašeno smo se spogledali. Nič se ni upal glasno razodeti svojih misli. Zdal je ponocni nismo več upali zatisniti oči. Če sem se prej nekoč še slal in na pol gol zlezal v svojo spalno mrežo, sem posihmal spal obleden, raje na tleh kot v mreži. Nič se ni izrazil svoje bojazni, delali smo se, kakor da nam je vseeno, toda pritaženo šumenje v naših šotorih, premikanje teles in nog nas je izdajalo. Z naravnost bolesto naslodo smo si želeli priti čimprej nazaj v objudene kraje, med bele ljudi, in tako ni čudno, da sem začel resno dvomiti v možnost, če se bomo sploh izvlekli iz objema Zelenega pekla.

Razen prekajenega mesa in nekaj kilogramov posušenih rib nismo imeli kaj prida zalog. Hranili smo se s tortiljami in gozdnimi sadeži.

Neumorno smo žvečili koto in počasi rinili skozi temen ter strahoten pragozd. Včasih nismo premogli več pitne vode kot požirek ali dva za ves dan, potem pa smo zopet prišli do kakšga izvirka, umazanega in linatega potoka, počepali ob njem po tleh in se tako napili te mlačne brozge, da so nam pokali jermen in raztrgani hlačah. Posledica te neužitne, zelenkaste brozge, s katero smo si tešili žejo, je bila skoraj pri vseh driska. Oslabeli smo do kosti in se kot sence vlačili za peoni. Ti so izgledali še najbolj pri močeh.

Čprav smo neprenehoma računali z napadom divjakov, se ni zgodilo ničesar. Naši kot tetiva napeti živci so kričali po

sprostitvi. Lovci so naši odtise bosih indijanskih nog zdaj pred nami, zdaj za nami, kakor bi vsa džungla mrgolela divjakov.

Kljub nasprotnemu prepričanju je polkovnik Loos naposled pristal in dovolil izstreliti rakete. Upali smo, da bomo na ta drastičen način preplašili divjake. Ideja se mi je zdelo dobra, z zanimanjem sem opazoval predpriprave lovcev. Moj šotor je bil zadnji, stal sem pred njim skupaj z velikim lovcem, obloženim s klobasami dinamita. Niti pojma nisem imel, kaj namerava početi z njim.

Ko je noč zagrnila gozd, je tiho švistnilo, pogledal sem kvizku in uzrl operjeno indijansko puščico, zabodeno v platno mojega šotora. Ne bi mogel reči, od kod je priletela, kar naenkrat je bila tu, takoj zatem pa je nastal pravi pekel.

Med drevje so siknile rakete in ga vsega ovile z žarečimi kačami. Niti opazil nisem, kdaj je izgnil veliki lovec, pač pa sem lahko razločno zasledoval pot zažigalne vrvice, tleče v njegovih rokah. Nenadoma je plamenček poskočil, napravil veliko parabolo skozi zrak in strahoten grom je zadonel po džungli. Butnil sem ob tla, val pekočega zraka se mi je razlil po hrbtu. Okleščene veje in grmade prsti so zabobnele po naših šotorih.

V noč je donela eksplozija za eksplozijo. V daljavi je zatulila čreda na moč preplašenih opic. Prebivalci džungl. so prestrašeni bežali, lovci okoli našega taborišča pa so zmago-slavno kričali in radostno cepetali z nogami.

Zelo čuden je bil zjutraj pogled na naše taborišče. Precej šotorov je bilo močno osmojenih, še več pa — kar skoraj verjeti nismo mogli — prebodnih od puščic. Tista ena v mojem platnu ni bila nič v primeri z našimi, ki smo jih našli v ostalih. Izdirali smo jih zelo previdno, boječ se, da bi se utegnili raniti. Domnevali smo, da so zastrupljene. In res so bile. Na ta način smo izgubili zopet dva peona.

Zjutraj smo si ogledali bojišče. Lijane so ležale raztrgane po tleh, pokrite s prstjo, ki jo je razlila eksplozija. Košat gum cacane je molet proti palmam svoje korenike, precej dreves je bilo golih, totalno okleščenih.